

48

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

FARG'ONA DAVLAT UNIVERSITETI

**5110900 - Pedagogika va psixologiya yo'nalishi bitiruvchilari uchun ixtisoslik
fanlaridan**

**YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI
DASTURI**

Bilim sohasi:	100000 – Gumanitar soha
Ta'lim sohasi:	110000 – Pedagogika
Ta'lim yo'nalishi:	5110900 – Pedagogika va psixologiya

Farg'ona- 2024

Ushbu dastur O'zbekiston Respublikasi Oliy va o'rta maxsus ta'lim vazirligining 2009-yil 22-maydagi 160-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarining yakuniy davlat attestatsiyasi to'g'risida NIZOM" (hozirga qadar mazkur Nizomga bir necha bor o'zgartirishlar kiritilgan bo'lib, 2018-yil 7-noyabrdagi 26-sonli buyrug'iga binoan so'nggi o'zgarish bo'lgan)ga asosan ishlab chiqildi.

Pedagogika kafedrasining 2024-yil 11.01 dagi 1/1 yig'ilishida muhokama qilingan hamda pedagogika-psixologiya fakultetining 2024-yil 27.01 dagi Kengashida ma'qullangan. Universitet kengashining 2024-yil 30.01 dagi 6-sonli yig'ilishida tasdiqlangan.

Tuzuvchilar:

Tuychieva I.I.	Farg'ona davlat universiteti
pedagogika kafedrasini mudiri, p.f.b.f.d. (PhD),
dotsent
Baydjanov B.X.	Farg'ona davlat universiteti
Pedagogika va psixologiya fakulteti dekani,
p.f.b.f.d. (PhD), dotsent
Djalalov B.B.	Farg'ona davlat universiteti
pedagogika kafedrasini v.b. dotsenti,
p.f.b.f.d. (PhD)

Taqrizchilar:

Egamberdiyeva T.A.	Farg'ona davlat universiteti
pedagogika kafedrasini professori, p.f.d.
Kadirova M.R.	Farg'ona jamoat salomatligi tibbiyot instituti,
Ilmiy ishlar va innovatsiyalar bo'yicha prorektor,
p.f.d. (DSc), professor

KIRISH

Mazkur dastur 5110900 - Pedagogika va psixologiya yoʻnalishi bitiruvchilarining toʻrt yil mobaynida ixtisoslik fanlarini oʻqib oʻzlashtirganlik darajasini aniqlash uchun oʻtkaziladigan Yakuniy Davlat Attestatsiyasi sinovlari boʻyicha ishlab chiqilgan.

2023/2024 oʻquv yilida bitiruvchilarda Oʻzbekiston Respublikasi Oliy va oʻrta maxsus taʼlim vazirligining 2018-yil 25-avgustda 744-son bilan tasdiqlangan oʻquv rejasidagi ixtisoslik fanlaridan oʻtkaziladi.

YAKUNIY DAVLAT ATTESTATSIYASI oʻtkaziladigan fanlar tarkibi:

1. Pedagogika nazariyasi va tarixi (umumkasbiy fanlari)
2. Psixologiya nazariyasi va tarixi (umumkasbiy fanlari)
3. Ijtimoiy psixologiya (umumkasbiy fanlari)
4. Pedagogik mahorat (ixtisoslik fanlari)
5. Pedagogik va psixologik fanlarni oʻqitish metodikasi (ixtisoslik fanlari)

“PEDAGOGIKA NAZARIYASI VA TARIXI” OʻQUV FANI BOʻYICHA

Pedagogika nazariyasi fanining mazmuni va mohiyati predmeti.

Pedagogika ijtimoiy fan sifatida. Pedagogikaning asosiy kategoriya va tushunchalari. Pedagogik fanlarning tuzilishi. Pedagogik fanlar tizimi. Ilmiy-pedagogik tadqiqot metodlariga tavsif. Pedagogik kasbining jamiyatdagi oʻrni.

Shaxs kamoloti ijtimoiy-biologik hodisa, pedagogik jarayon obyekti va subyekti sifatida

Shaxs haqida tushuncha. Shaxs rivojlanishi. Shaxs rivojlanishining omillari. Bola shaxsi tarbiya obyekti va subyekti sifatida. Shaxs faolligi

Yaxlit pedagogik jarayon.

Pedagogik tizimlar va ularning shakllari haqida tushuncha. Taʼlim tizimlariga umumiy tavsif. Yaxlit pedagogik jarayonning mohiyati. Pedagogik jarayon yaxlit hodisa sifatida. Pedagogik jarayonni yaratish mantigʻi va sharoitlari

Didaktika taʼlim nazariyasi sifatida.

Taʼlim nazariyasi (didaktika) pedagogikaning tarkibiy qismi sifatida. Didaktikaning maqsad va vazifalari. Didaktik kategoriyalarning mazmun-mohiyati.

Taʼlim jarayoni yagona tizim sifatida. Taʼlim qonuniyatlari va tamoyillari.

Taʼlim jarayoni mohiyati. Oʻrganish bilish faolligi shakli sifatida. Oʻqitish va oʻrganish jarayonlari tavsifi, oʻquv jarayonida ularning oʻzaro bogʻliqligi. Sharq va Gʻarb mutafakkirlarining gnoseologik gʻoyalari taʼlim jarayoni asosi sifatida. Oʻquvchilarning bilish faoliyati va uning tuzilishi. Taʼlim tamoyillari va qonuniyatlari.

Taʼlim mazmuni.

Taʼlim mazmuni tushunchasi. Taʼlim mazmunini loyihalash tamoyillari va mezonlari. Taʼlim mazmunini belgilovchi meʼyoriy hujjatlar.

Taʼlim metodlari va vositalari.

Taʼlim metodlari va usullari tushunchalari. Zamonaviy didaktikada taʼlim metodlari tasnifiga turlicha yondashuvlar. Sharq mutafakkirlari taʼlim metodlari haqida. Taʼlim metodlari samaradorligini oshirish yoʻllari

Taʼlimni tashkil etish shakllari va turlari. Dars - maktabda taʼlimni tashkil qilishning asosiy shakli.

Ta'lim turlari. Ta'limni tashkil qilish shakllari haqida tushuncha. Ta'limni tashkil qilishning an'anaviy sinf-dars shakli. Dars turlari va tuzilishi. Dars va dars mashg'ulotining bir-biridan farqli tomonlari. Ta'limni tashkil qilishning noan'anaviy shakllari: o'quv dialogi, munozara, didaktik o'yinlar, trening va boshqalar. O'quv ishlarini tashkil qilishning darsdan va ta'lim muassasasidan tashqari shakllari.

O'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish. Xalqaro baholash dasturlari.

Ta'lim olganlikni tashxis etishning mohiyati. O'quv jarayonida nazorat va hisobga olish funktsiyalari. Ta'lim olganlikni natijalarini tekshirish va baholash tamoyillari. O'quv faoliyati natijalarini hisobga olish turlari, shakllari va metodlari. Bilim, ko'nikma va malakalarni baholash mezonlari. Metodik, didaktik, pedagogik talablarning mazmun-mohiyati.

Tarbiya jarayonining mohiyati va mazmuni. Tarbiya qonuniyatlari va tamoyillari.

Tarbiya jarayonining mohiyati va ahamiyati. Tarbiya jarayonining tizimi va tuzilishi hamda uning qonuniyatlari. Tarbiya jarayoni mazmuni. Tarbiya tamoyillari.

Jamoa tarbiya obyekti va subyekti sifatida.

Jamoa tushunchasi. Bolalar jamoasining shakllantirishning mohiyati va tashkiliy asoslari. Bolalar jamoasining rivojlanish darajasi va bosqichlari. Bolalar jamoasi rivojining asosiy shart-sharoitlari.

Tarbiyaning umumiy metodlari.

Tarbiya metodlari mohiyati va uning tasnifi. Shaxs ongini shakllantirish metodlari. O'z-o'zini tarbiyalash metodlari. Faoliyatni tashkil etish va xulq-atvor me'yorlarini shakllantirish (mashq) metodlari. Faoliyatni rag'batlash va motivatsiyalash metodlari.

Tarbiya turlari.

Ilmiy dunyoqarashni shakllantirish. Aqliy tarbiya. Fuqarolik tarbiyasi. Huquqiy tarbiya. Mehnat tarbiyasi. Iqtisodiy tarbiya. Axloqiy tarbiya. Estetik tarbiya. Ekologik tarbiya. Jismoniy tarbiya.

O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi. Ta'lim sohasida davlat siyosatining asosiy tamoyillari.

O'zbekiston Respublikasi "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. Uzluksiz ta'lim tizimi. Ta'lim sohasida davlat siyosatining asosiy printsiplari.

Ta'lim muassasasini boshqarishning nazariy asoslari.

Ta'lim muassasasini boshqarish funktsiyalari. Boshqaruv metodlari. Boshqaruv uslublari. Pedagogik Kengash – ta'lim muassasasining boshqaruv organi.

Korreksion pedagogika asoslari.

Korreksion (maxsus) pedagogikaning asosiy vazifalari, tamoyillari va metodlari. Anomal bolalar va ularning umumiy tavsifi. O'zbekiston Respublikasida anomal bolalarning ijtimoiy holati.

Inklyuziv ta'lim.

Inklyuziv ta'lim tamoyillari, komponentlari, mezonlari va ko'rsatkichlari. Inklyuziv ta'lim variantlari: doimiy, to'liq; doimiy, noto'liq; vaqtinchalik, qisman; epizodik; masofaviy ta'lim. Maktabgacha ta'lim muassasasida inklyuziv ta'lim. Imkoniyati cheklangan bolalar uchun maxsus shart-sharoitlar yaratish. Inklyuziv jarayonni boshqarish. Individual ta'lim dasturlari. Inklyuziv ta'limning maxsus usullari. Imkoniyati cheklangan bolalarni qo'llab-quvvatlashning pedagogik metodlari.

Pedagogika tarixi fani haqida. Eng qadimgi yozma manbalarda ta'lim-tarbiya masalalari.

Pedagogika tarixi fani haqida. Eng qadimgi davrlardan VII asrgacha ta'lim-tarbiya va pedagogik fikrlar taraqqiyoti. Eng qadimgi yozma manbalarda ta'lim-tarbiya masalalari.

VII asrdan IX asrning birinchi yarmigacha O'rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.

Islom dinining tarqalishi va uning ta'lim-tarbiyaga ta'siri. Musulmon maktablari va unda ta'lim-tarbiya mazmuni. Qur'oni Karim – axloqiy-falsafiy ta'limotlar manbai. Hadis ilmining paydo bo'lishi.

IX-XII asrlar Sharq Uyg'onish davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi. Sharq Uyg'onish davrida ta'limiy-axloqiy fikrlar rivoji.

Sharq Uyg'onish davri va unda ta'lim-tarbiya masalalari haqida tushuncha hosil qilish. Xorazmiy, Forobiy, Farg'oni, Beruniy, Ibn Sino, Javhariy, Mavriziy, Jurjoniylarning ta'lim va tarbiyaga oid qarashlari. Mahmud Qoshg'ariyning "Devonu lug'otit-turk" asarida ta'lim-tarbiya masalalari. Yusuf Xos Xojibning "Qutadg'u bilik" asari – pandnoma asar sifatida. Ahmad Yugnakiyning "Hibat ul-haqoyiq" asarida didaktik qarashlar.

XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda Movaraunnahrda tarbiya va maktab.

Ijtimoiy hayotning ta'lim-tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivojiga ta'siri. Sufiylik ta'limotining ma'naviy hayotga ta'siri. Movaraunnahrda Amir Temur tomonidan markazlashgan davlat barpo etilishi va uning fan, madaniyat va ma'rifat rivojiga qo'shgan hissi. Mirzo Ulug'bekning pedagogik g'oyalari va ma'rifatparvarlik xizmatlari. Zahiriddin Muhammad Boburning pedagogik fikrlari.

XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda Movaraunnahrda pedagogik fikrlar rivoji.

Alisher Navoiyning asarlarida tarbiya va insonparvarlik masalalari. Navoiyning o'qituvchi (mudarris) to'g'risidagi fikrlari. Abdurahmon Jomiyning pedagogik qarashlari. Jaloliddin Davoniyning axloqiy qarashlari. "Axloqiy Jaloliy" asarining pedagogik fikrlar rivojidagi o'rni.

XVII asrdan XIX asrning birinchi yarmigacha tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji.

Buxoro amirligi, Qo'qon va Xiva xonliklarida ta'lim-tarbiya. Maktab va madrasalarda ta'lim mazmuni. Qizlar maktabi va unda ta'lim mazmuni. Munis Xorazmiyning "Savodi ta'lim" asari - husnixatga doir dastlabki qo'llanma sifatida. Muhammad Sodik Qoshgariyning "Odob as-solihin" asari mazmuni.

XIX asrning 2-yarmi XX asr boshlarida Turkiston o'lkasida tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar. Turkistonda jadidchilik harakati.

XIX asrning 2-yarmida Turkistonda maktablar tizimi. Turkistonda rus maktablarining ochilishi. Turkistonda jadidchilik harakati. Yangi usul maktablarining ochilishi. Mahmudxuja Behbudiy, Munavvar Qori, Abdulla Avloniy, Sadridin Ayniy, Abduqodir Shakuriylarning yangi usul maktablarini tashkil etishdagi ma'rifatparvarlik xizmatlari

1917-1945 yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogik fikrlar rivoji. 1945-1990 yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji.

1917-1945 yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi. Xalq maorifi sohasida maktab darsliklari va o'quv qo'llanmalar yaratish. Ta'lim-tarbiya jarayonini mustabid tuzum maqsadiga muvofik tashkil etilishi va uning salbiy oqibatlari. 1945-1990 yillarda O'zbekistonda ta'lim tizimi. Maorif sohasidagi urushdan keyingi xolatlar, tahlil. Maktab

darsliklari yaratish, ta'lim-tarbiya jarayonida maktablarning 4 yillik, 8 yillik, 9 yillik, 10 yillik isloxotlarni maksadga muvofik tashkil etilishi va uning mazmun mohiyati.

Mustaqil O'zbekiston Respublikasi ta'lim tizimi.

Mustaqil O'zbekistonda ta'lim sohasida amalga oshirilgan islohotlar. Mustaqillik yillarida pedagogik fikrlar rivojining asosiy yo'nalishlari. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun Respublikamizda ta'lim-tarbiyani tashkil etish va kadrlar tayyorlashning huquqiy asosi sifatida

Eng qadimgi davrlardan XIX asrning birinchi yarmigacha jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi.

Qadimgi Yunoniston, Qadimgi Rim davlatlarida maktab va tarbiya. G'arbiy Yevropada maktab va pedagogik fikrlar. Iogann Genrix Pestalotsiyning didaktika va boshlang'ich ta'lim metodikasiga qo'shgan hissasi. Adolf Distervergning rivojlantiruvchi ta'lim nazariyasi. Ya.A.Komenskiyning pedagogik nazariyasi.

XIX asrning 2 yarmi - XX asrda jahon pedagogika fanining rivoji.

XIX asrning oxiri XX asrda G'arbiy Yevropa, Rossiyada reformatorlik pedagogikasi va uning asosiy yo'nalishlari. L.N.Tolstoyning pedagogik qarashlari. K.D.Ushinskiy pedagogika fani va tarbiyaning ahamiyati to'g'risida. Ushinskiyning didaktik qarashlari va pedagogik merosi.

Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta'lim tizimi va pedagogika fani rivoji.

Jahon mamlakatlari ta'lim tizimi. Iqtisodiy rivojlangan davlatlar ta'lim tizimi. AQSh ta'lim tizimi. Yaponiya ta'lim tizimi va uning o'ziga xosliklari. Germaniya ta'lim tizimi. Ta'lim modellari. XX asr jahon ta'lim tizimidagi global tendentsiyalar. Xalqaro loyihalar va ta'lim dasturlari

"PEDAGOGIKA NAZARIYASI VA TARIXI" fanidan savollar

1. Pedagogika ijtimoiy fan sifatida.
2. Pedagogikaning asosiy kategoriya va tushunchalari.
3. Pedagogik fanlarning tuzilishi.
4. Pedagogik fanlar tizimi.
5. Ilmiy-pedagogik tadqiqot metodlariga tavsif.
6. Pedagoglik kasbining jamiyatdagi o'rni.
7. Shaxs haqida tushuncha.
8. Shaxs rivojlanishi.
9. Shaxs rivojlanishining omillari.
10. Bola shaxsi tarbiya obyekti va subyekti sifatida. Shaxs faolligi
11. Pedagogik tizimlar va ularning shakllari haqida tushuncha.
12. Ta'lim tizimlariga umumiy tavsif.
13. Yaxlit pedagogik jarayonning mohiyati.
14. Pedagogik jarayon yaxlit hodisa sifatida.
15. Pedagogik jarayonni yaratish mantig'i va sharoitlari
16. Ta'lim nazariyasi (didaktika) pedagogikaning tarkibiy qismi sifatida.
17. Didaktikaning maqsad va vazifalari.
18. Didaktik kategoriyalarning mazmun-mohiyati.
19. Ta'lim jarayoni mohiyati.
20. O'rganish bilish faolligi shakli sifatida.
21. O'qitish va o'rganish jarayonlari tavsifi, o'quv jarayonida ularning o'zaro bog'liqligi.
22. Sharq va G'arb mutafakkirlarining gnoseologik g'oyalari ta'lim jarayoni asosi

sifatida.

23. O'quvchilarning bilish faoliyati va uning tuzilishi.
24. Ta'lim tamoyillari va qonuniyatlari.
25. Ta'lim mazmuni tushunchasi.
26. Ta'lim mazmunini loyihalash tamoyillari va mezonlari.
27. Ta'lim mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlar.
28. Ta'lim metodlari va usullari tushunchalari.
29. Zamonaviy didaktikada ta'lim metodlari tasnifiga turlicha yondashuvlar.
30. Sharq mutafakkirlari ta'lim metodlari haqida.
31. Ta'lim metodlari samaradorligini oshirish yo'llari
32. Ta'lim turlari.
33. Ta'limni tashkil qilish shakllari haqida tushuncha.
34. Ta'limni tashkil qilishning an'anaviy sinf-dars shakli.
35. Dars turlari va tuzilishi.
36. Dars va dars mashg'ulotining bir-biridan farqli tomonlari.
37. Ta'limni tashkil qilishning noan'anaviy shakllari: o'quv dialogi, munozara, didaktik o'yinlar, trening va boshqalar.
38. O'quv ishlarini tashkil qilishning darsdan va ta'lim muassasasidan tashqari shakllari.
39. Ta'lim olganlikni tashxis etishning mohiyati.
40. O'quv jarayonida nazorat va hisobga olish funktsiyalari.
41. Ta'lim olganlikni natijalarini tekshirish va baholash tamoyillari.
42. O'quv faoliyati natijalarini hisobga olish turlari, shakllari va metodlari.
43. Bilim, ko'nikma va malakalarni baholash mezonlari.
44. Metodik, didaktik, pedagogik talablarning mazmun-mohiyati.
45. Tarbiya jarayonining mohiyati va ahamiyati.
46. Tarbiya jarayonining tizimi va tuzilishi hamda uning qonuniyatlari.
47. Tarbiya jarayoni mazmuni.
48. Tarbiya tamoyillari.
49. Jamoa tushunchasi.
50. Bolalar jamoasining shakllantirishning mohiyati va tashkiliy asoslari.
51. Bolalar jamoasining rivojlanish darajasi va bosqichlari.
52. Bolalar jamoasi rivojining asosiy shart-sharoitlari.
53. Tarbiya metodlari mohiyati va uning tasnifi.
54. Shaxs ongini shakllantirish metodlari.
55. O'z-o'zini tarbiyalash metodlari.
56. Faoliyatni tashkil etish va xulq-atvor me'yorlarini shakllantirish (mashq) metodlari.
57. Faoliyatni rag'batlash va motivatsiyalash metodlari.
58. Ilmiy dunyoqarashni shakllantirish.
59. Aqliy tarbiya. Fuqarolik tarbiyasi.
60. Huquqiy tarbiya.
61. Mehnat tarbiyasi.
62. Iqtisodiy tarbiya.
63. Axloqiy tarbiya.
64. Estetik tarbiya.
65. Ekologik tarbiya.
66. Jismoniy tarbiya.

67. O‘zbekiston Respublikasi “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni.
68. Uzluksiz ta’lim tizimi.
69. Ta’lim sohasida davlat siyosatining asosiy printsiplari.
70. Ta’lim muassasasini boshqarish boshqarish funktsiyalari.
71. Boshqaruv metodlari.
72. Boshqaruv uslublari.
73. Pedagogik Kengash – ta’lim muassasasining boshqaruv organi.
74. Korreksion (maxsus) pedagogikaning asosiy vazifalari, tamoyillari va metodlari.
75. Anomal bolalar va ularning umumiy tavsifi.
76. O‘zbekiston Respublikasida anomal bolalarning ijtimoiy holati.
77. Inklyuziv ta’lim tamoyillari, komponentlari, mezonlari va ko‘rsatkichlari.
78. Inklyuziv ta’lim variantlari: doimiy, to‘liq; doimiy, noto‘liq; vaqtinchalik, qisman; epizodik; masofaviy ta’lim.
79. Maktabgacha ta’lim muassasasida inklyuziv ta’lim.
80. Imkoniyati cheklangan bolalar uchun maxsus shart-sharoitlar yaratish.
81. Inklyuziv jarayonni boshqarish. Individual ta’lim dasturlari.
82. Inklyuziv ta’limning maxsus usullari.
83. Imkoniyati cheklangan bolalarni qo‘llab-quvvatlashning pedagogik metodlari.
84. Pedagogika tarixi fani haqida.
85. Eng qadimgi yozma manbalarda ta’lim-tarbiya masalalari.
86. VII asrdan IX asrning birinchi yarmigacha O‘rta Osiyoda tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.
87. IX-XII asrlar Sharq Uyg‘onnsh davrida pedagogik fikrlarning rivojlanishi.
88. Sharq Uyg‘onish davrida ta’limiy-axloqiy fikrlar rivoji.
89. XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda Movaraunnahrda tarbiya va maktab.
90. XIV asrning ikkinchi yarmi va XVI asrda Movarounnahrda pedagogik fikrlar rivoji.
91. XVII asrdan XIX asrning birinchi yarmigacha tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar rivoji.
92. XIX asrning 2-yarmi XX asr boshlarida Turkiston o‘lkasida tarbiya, maktab va pedagogik fikrlar.
93. Turkistonda jadidchilik harakati.
94. 1917-1945 yillarda O‘zbekistonda ta’lim tizimi va pedagogik fikrlar rivoji.
95. 1945-1990 yillarda O‘zbekistonda ta’lim tizimi va pedagogika fani rivoji
96. Mustaqil O‘zbekiston Respublikasi ta’lim tizimi.
97. Eng qadimgi davrlardan XIX asrning birinchi yarmigacha jahon pedagogika fanining rivojlanish tarixi.
98. XIX asrning 2 yarmi - XX asrda jahon pedagogika fanining rivoji.
99. Hozirgi davrda jahon mamlakatlari ta’lim tizimi va pedagogika fani rivoji.

Asosiy va qo‘shimcha o‘quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. –T.:«O‘zbekiston», 2017.
2. O‘zbekiston Respublikasining Ta’lim to‘g‘risidagi Qonuni// Qonun hujjatlari ma’lumotlari milliy bazasi, 24.09.2020-y., 03/20/637/1313-son.
3. «O‘zbekistonni rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida» O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil, 7-fevraldagi PF-4947-son Farmoni.

4. O‘zbekiston Respublikasi qonun hujjatlari to‘plami, 2017 y., 6-son, 70-modda, 20-son, 354-modda, 23-son, 448-modda, 37-son, 982-modda.
5. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 8-dekabrdagi “Xalq ta’limi tizimida ta’lim sifatini baholash sohasidagi xalqaro tadqiqotlarni tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi Qarori.
6. Ataeva N., Rasulova F.Yu., Xasanov S. Umumiy pedagogika. 1-kitob – T., 2011.
7. Ataeva N., Salaeva M., Xasanov S. Umumiy pedagogika. 2- kitob – T., 2013.
8. Axrarova Z., Sadikova Sh., Sodikov U., Allayarova S., Shodmonov Sh. Umumiy pedagogika. Barcha ta’lim yo‘nalishlari uchun o‘quv qo‘llanma. – Toshkent: MUMTOZ SO‘Z”. 2020 y.- 331 b.
9. Pedagogika. // M.Toxtaxodjayevaning umumiy tahriri ostida. Darslik. – T.: O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2010.
10. Xodjayev B.X. Umumiy pedagogika nazariyasi va amaliyoti. Darslik – T.: SANO-STANDART, 2017.
11. Yuzlikayeva E., Axmedova M., Qurbonova G., Sh.Tashmetova. Umumiy pedagogika. Darslik. – T.: TDPU, 2012.
12. A.C.Калдибекова. Умумий иедагогика. –Т.ТДПУ нашриёти, 2013
13. Общая иедагогика. Подред. В.А.Сластенина. В2ч.Ч.2.–Москва, «ВЛАДОС»,2003.
14. Ўзбек иедагогикаси антологияси.–Т:«Ўқитувчи», 1995 й.
15. Хасанбаева О. ва бошқалар. Педагогика тарихи.–Тошкент: –Ўқитувчи, 1997.
16. Хошнмов К., Нишонова С ва бошқалар. Педагогика тарихи.– Т.:«Ўқитувчи», 1996.

Qo‘shimcha adabiyotlar

17. Ўзбекистан Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрь “Ўзбекистан Республикаси Олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиqlаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сон Фармони.
18. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга кўрамиз. “Ўзбекистан”, 2017.
19. Ўзбекистан Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси. Ўзбекистан Республикаси Президентининг фармони. Ўзбекистан Республикаси қонун ҳужжатлари тўйлами, 2017 йил, 6-сон, 70-модда.
20. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги инсои манфаатларини таъминлаш тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистан”, 2017.
21. Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шахри. -Т.:Халқ мероси,1993.
22. Авлоий А. Туркий гулистон ёхуд ахлоқ. –Т.:Ўқитувчи, 1992
23. Ахмедова М. Э. Педагогика назарияси ва тарихи (Ўқув қўлланма) - Т.: Тафаккур бустони, 2011.
24. Бородулина С.Ю. Коррекционная иедагогика. –Ростов на Дону, «Феникс»,2004.
25. Джуринский А.Н. Педагогика: история иедагогических идей. – М.: Педагогическое общество России, 2000.
26. Долимов У.Миллий уйғониш иедагогикаси.–Т.:NOSHIR, 2012
27. Ж.Йўлдошев. Хорижда таълим. – Т.: Шарқ, 1999.
28. Исмоилова З. Педагогикадан амалий машғулотлар. - Т., 2001.
29. Кайковус. Қобуснома.–Т.:Мерос,1992.

30. Калдибекова А.С. Умумий педагогика назарияси ва амалиётдан лаборатория машғулоти. - Т., 2013.
31. Капышева И.Д. Методы инклюзивного обучения // Стартнауке.–2016. №4.– с.174-176.
32. Лихачев Б.Т. Педагогика–М.:Юрайт,1999.
33. Маънавийат юлдузлари (Марказий Осиёлик машхур шаймолар, алломалар, адиблар). - Т., 1999.
34. Ииёзов Ф., Ахмедова М. Э. Педагогика тарихидан семинар машғулоти. - Т.: Ношир, 2011.
35. Подласый И. П. Педагогика. В 2-х кн. (Учебное пособия). - М., 2003.
36. Рахманова С. Дефектология ва логопедия асослари–Т.,1991
37. Сластенин В.А., Исаев И.Ф., Шиянов Е.И. Общая педагогика (Учебное пособия). - М., 2003.
38. Титов В.А.Общая педагогика.–М.:Приор-издат,2003.
39. Умарова М.Х. Теория и история педагогикн. (Учебное пособия). - Т.: Чулпан, 2018.
40. Ҳасанбоев Ж, Тўракулов Х., Ҳайдаров М., Ҳасанбоева О. Педагогика фанидан низоҳли лугат. - Т., 2008.

Internet saytlari

41. www.tdpu.uz
42. www.pedagog.uz
43. www.zivonet.uz
44. www.edu.uz
45. tdpu-INTERNET.ped
46. www.nutq.intal.uz

“PSIXOLOGIYA NAZARIYASI VA TARIXI” O‘QUV FANI BO‘YICHA

Kasblar va professionalizm mutaxassislikka kirish fanining asosiy tushunchasi sifatida

Kasb va professionalizm haqida, kasb haqida umumiy tasavvur, mutaxassis va havaskorlar psixologiya xususida, psixolog kasbini shakllanish tarixi

Malakali psixolog nazariyotchi va amaliyotchi va amaliyotchi sifatida

Amaliy psixologiya haqida umumiy tasavvur, psixologik yordam, psixologik himoya va psixologik yo‘naltirish, amaliy psixologiyaning asosiy bo‘limlari va tuzilishi, psixoprofilaktik ishlarning muhim vazifalari, psixodiagnostika amaliy psixolog faoliyatining yo‘nalishi sifatida, psixokorreksiya haqida umumiy tushuncha, psixokorreksiyaning metod va usullariga umumiy tavsif, psixologik maslahatning nazariy va metodologik asoslari, psixologik maslahatning nazariy va metodologik asoslari, psixologik maslahatning metod va turlari, amaliyotchi psixolog ishining shakllari, psixolog ishining individual va guruh shakllarining qiyosiy tahlili, psixologik trening amaliyotchi psixologning metodi sifatida

Amaliyotchi psixologning faoliyat sohalari

Xalq ta‘limi bo‘g‘inida psixologik xizmatning asosiy muammolari va vazifalari, oilaga psixologik yordam, oilalar bilan psixodiagnostik va psixokorreksion ishlarning o‘ziga xosligi.

Amaliyotchi psixolog faoliyatining umumiy masalalari

Amaliyotchi psixolog faoliyati samaradorligini baholash muammosi, amaliyotchi psixolog shaxsiga qo'yiladigan muhim talablar, amaliyotchi psixolog faoliyatida o'z-o'ziga yordam muammosi, amaliyotchi psixolog ijodkor sifatida.

Psixologning kasbiy o'zini o'zi anglashning axloqiy jihatlari

Psixologiyada etnik muammolarni qayta ko'rib chiqish darajasi va asosiy variantlari, psixologiyada muhim "etnik paradoks", psixologiyaning ilmiy-tadqiqotchilik faoliyatining etnik muammosi, amaliyotchi psixologning "qiziqtiradigan" va asosiy etnik muammolari, psixolog faoliyatining muhim etnik tamoyillari, psixolog faoliyatida umuminsoniy qadriyatlar muammosi, psixolog-amaliyotchining muhim etnik yo'nalishi

Psixologiya tarixi faniga kirish

Psixologiya tarixi fanining predmeti va metodlari. Psixologiyani rivojlanish borsqichlari. Psixologiyani rivojlanishining asosiy omillari va tamoyillari.

Psixologiyani dastlabki va o'rta asrlarda rivojlanishi

Antik davrning psixologik nazariyalari. O'rta asrlarda psixologiyaning umumiy tavsifi. V-XI asrlarda yevropa psixologiyasini rivojlanishi. Yangi davrda psixologiyani rivojlanishi va uning birinchi nazariyasi. Psixologiyada ratsionalizm va sensualizm.

XVIII-XIX asrlarda psixologiyani rivojlanishi

XVIII asr psixologiyasiga umumiy tavsif. Fransuz va nemis psixologiyasini rivojlanishi. Assotsiativ psixologiyani yuzaga kelishi va rivojlanishi. Assotsiativ psixologiyaning klassik nazariyasi. XIX asrning ikkinchi yarmida assotsiativ psixologiyani rivojlanishi. Eksperimental psixologiyani shakllanishi.

XIX–XX asrlarda xorijda psixologiyani rivojlanishi

Yangi psixologik maktablarni shakllanishi va rivojlanishi. Strukturalizm. Vyusburg maktabi. Fransuz psixologiya maktabi.

XX asrda psixologiyani rivojlanishi

Psixologiyada metodologik inqiroz. Bixeviorizmga umumiy tavsifnoma. Neobixeviorizmni yuzaga kelishi va rivojlanishi. Geshtaltpsixologiyaga umumiy tavsif. Psixoanaliz va uning rivojlanishi. K.Yungning analitik psixologiyasi. Adlarning individual psixologiyasi.

XX asrning ikkinchi yarmida yangi yo'nalishlarni yuzaga kelishi

Gumanistik psixologiyaga umumiy tavsif. Gumanistik psixologiyaning birinchi nazariyasi. Rodgers va Franklning psixoterapevtik va nazariy konsepsiyasi. Genetik psixologiya. Rossiyada psixologiyani rivojlanishi.

Umumiy psixologiya fanining predmeti, vazifalari, metodlari

Shaxsni o'rganishning metodologik asoslari. Inson va insoniyat haqidagi fan. Psixologiya fanining predmeti, maqsad va vazifalari. Psixologiya fanining tamoyillari. Psixologiyaning asosiy metodlari.

Psixologiya zamonaviy fanlar tizimida

Ruh va ong haqidagi antik davr va o'rta asrlardagi qarashlari. Introspektsiya metodi va o'zini o'zi kuzatish muammosi. Bixeviorizm xulq-atvor haqidagi fan. Psixikaning rivojlanish tarixi. Psixologiyaning boshqa fanlar bilan aloqasi. Psixologiyaning sohalari.

Psixika va uning evolyutsiyasi

Psixika haqida tushuncha. Hayvon psixikasining rivojlanishi. Ong va uning taraqqiyoti. Ong haqida tushuncha, inson psixikasini rivojlanishining tarixiy-madaniy

kontseptsiyasi. Inson psixikasining rivojlanishi. Inson psixikasining fiziologik asosi. Ongsizlik muammosi.

Faoliyat

Faoliyatning psixologik tavsifi. Faoliyatning psixologik nazariyalari. Faoliyatning operatsional-texnik jihatlari. Harakatlar fiziologiyasi va faollik fiziologiyasi.

Shaxs

Shaxs haqida tushuncha. Shaxs borasida biogenetik va sotsiogenetik nazariya. Shaxs shakllanishi va rivojlanishi. Shaxs nazariyalari.

Diqqat

Diqqatning haqida tushuncha. Diqqat turlari. Diqqat xususiyatlari. Diqqatning rivojlanishi.

Sezgi

Sezgi haqida tushuncha. Sezgi turlari. Sezgining xususiyatlari va tavsifi. Sensor adaptatsiya va sezgilarning o'zaro ta'siri. Sezgining rivojlanishi.

Idrok

Idrokning umumiy tavsifnomasi. Idrokning nerv-fiziologik asosi. Idrok xususiyatlari va turlari. Idrokning individual farqlari va uning rivojlanishi. Idrokda predmet va fon. Fazoni, vaqtni, harakatni idrok qilish.

Xotira

Xotira haqida tushuncha va tavsifi. Xotira turlari. Xotira jarayonlari va mexanizmlari. Xotiradagi individual farqlar va rivojlanishi.

Xayol

Xayol haqida tushuncha va uning inson psixik faoliyatidagi roli. Xayol turlari. Xayoliy obrazlarni qayta ishlash mexanizmlari. Xayolning individual farqlar va rivojlanishi. Xayol va ijod.

Tafakkur

Tafakkur tabiat va uning turlari. Tafakkur shakllari. Tafakkurni o'rganishga nazariy va empirik yondashuv. Aqliy operatsiyalarning asosiy turlari. Murakkab mantiqiy masalalarni yechish va ijodiy tafakkur. Tafakkurning rivojlanishi.

Nutq

Nutq haqida tushuncha. Nutqning fiziologik asoslari. Nutqni o'rganishga nazariy yondashuv. Nutqning turlari. Nutqning rivojlanishi.

Iroda

Irodaviy harakatlar haqida tushuncha. Iroda borasidagi psixologik nazariyalar. Irodaviy harakatlarning fiziologik motivatsion asoslari. Irodaviy harakat tuzilishi va rivojlanishi.

Hissiyot

Hissiyotning umumiy tavsif va uning turlari. Hissiyotning fiziologik asosi va psixologik nazariyalari. Hissiyotning rivojlanishi va inson hayotidagi o'rni.

Shaxs yo'nalganligi va faoliyat motivi.

Shaxs yo'nalganligi va faoliyat motivi haqida tushuncha. Motivatsiya haqidagi nazariyalar. Motivatsion soha rivojlanishining asosiy qonuniyatlari.

Qobiliyat

Qobiliyat haqida tushuncha. Qobiliyat rivojlanishi va individual farqlar. Inson qobiliyatining biologik asoslari. Qobiliyatning rivojlanishi.

Temperament

Temperament haqida tushuncha. Temperament haqidagi ta'limotlarning qisqacha mazmuni. Temperamentga psixologik tavsif va inson faoliyati.

Xarakter

Xarakter haqida tushuncha. Xarakterni o'rganishga nazariy va empirik yondashuv. Xarakterning shakllanishi.

“PSIXOLOGIYA NAZARIYASI VA TARIXI” fanidan savollar

1. Kasb va professionalizm haqida tushuncha
2. Kasb haqida umumiy tasavvur
3. Psixolog kasbini shakllanish tarixi
4. Malakali psixolog nazariyotchi sifatida
5. Malakali psixolog amaliyotchi sifatida
6. Psixologik yordam
7. Psixologik himoya
8. Psixologik yo'naltirish
9. Psixoprofilaktik ishlarning muhim vazifalari
10. Psixodiagnostika amaliy psixolog faoliyatining yo'nalishi sifatida
11. Psixologik maslahatning nazariy va metodologik asoslari
12. Amaliy psixologiyani asosiy bo'limlari va tuzilishi
13. Psixokorreksiya haqida umumiy tushuncha
14. Psixokorreksiyaning metod va usullariga umumiy tavsif
15. Amaliyotchi psixologning faoliyat sohalari
16. Amaliyotchi psixolog ishini shakllari.
17. Psixolog ishini individual va guruh shakllarining qiyosiy tahlili
18. Amaliyotchi psixolog faoliyatining umumiy masalalari
19. Psixologiyada muhim “etnik paradoks”
20. Psixologiyani ilmiy-tadqiqotchilik faoliyatining etnik muammosi,
21. Xalq ta'limi bo'g'inida psixologik xizmatning asosiy muammolari va vazifalari
22. Psixologik trening amaliyotchi psixologning metodi sifatida
23. Oilaga psixologik yordam
24. Oilalar bilan psixodiagnostik ishlarning o'ziga xosligi
25. Oilalar bilan psixokorreksion ishlarning o'ziga xosligi
26. Psixologning kasbiy o'zini o'zi anglashning axloqiy jihatlari
27. Amaliyotchi psixolog shaxsiga qo'yiladigan muhim talablar
28. Psixolog faoliyatining muhim etnik tamoyillari
29. Amaliyotchi psixologning “qiziqtiradigan” va asosiy etnik muammolari
30. Psixolog faoliyatida umuminsoniy qadriyatlar muammosi
31. Psixolog-amaliyotchining muhim etnik yo'nalishi
32. Amaliyotchi psixolog faoliyati samaradorligini baholash muammosi
33. Amaliyotchi psixolog faoliyatida o'z-o'ziga yordam muammosi
34. Amaliyotchi psixolog ijodkor sifatida
35. Psixologiya tarixi fanining predmeti
36. Psixologiya tarixi fanining vazifalari
37. Psixologiya tarixi fanining tamoyillari
38. Psixologiya tarixi fanining metodlari
39. Psixologiyani rivojlanish bosqichlari.
40. Antik davrning psixologik nazariyalari.

41. V-XI asrlarda Yevropa psixologiyasini rivojlanishi.
42. Yangi davrda psixologiyani rivojlanishi
43. Yangi davrda psixologiyaning birinchi nazariyasi
44. Psixologiyada ratsionalizm
45. Psixologiyada sensualizm
46. O'rta asrlarda psixologiyaning umumiy tavsifi
47. XVIII asr psixologiyasiga umumiy tavsif
48. XVIII asrda Fransuz psixologiyasini rivojlanishi
49. XVIII asrda nemis psixologiyasini rivojlanishi
50. Assotsiativ psixologiyani yuzaga kelishi va rivojlanishi
51. Eksperimental psixologiyani shakllanishi
52. Psixologiyada metodologik inqiroz
53. XIX –XX asrlarda yangi psixologik maktablarni shakllanishi va rivojlanishi.
54. Strukturalizm.
55. XIX –XX asrlarda Fransuz psixologiya maktabi
56. XIX –XX asrlarda xorijda psixologiyani rivojlanishi: Vyusburg maktabi.
57. XX asrda psixologiyani rivojlanishi; Bixeviorizmga umumiy tavsifnoma
58. Neobixeviorizmni yuzaga kelishi va rivojlanishi
59. XX asrda psixologiyani rivojlanishi: Geshtaltpsixologiyaga umumiy tavsif.
60. XX asrning ikkinchi yarmida yangi yo'nalishlarni yuzaga kelishi: Gumanistik psixologiyaga umumiy tavsif
61. Psixoanaliz va uning rivojlanishi
62. K.Yungning analitik psixologiyasi.
63. Adlerning individual psixologiyasi
64. XX asrning ikkinchi yarmida yangi yo'nalishlarni yuzaga kelishi: Rossiyada psixologiyani rivojlanishi
65. Rodjers va Franklning psixoterapevtik va nazariy konsepsiyasi.
66. Genetik psixologiya.
67. Psixologiyada etnik muammolarni qayta ko'rib chiqish darajasi va asosiy variantlari
68. Umumiy psixologiya fanining predmeti, vazifalari.
69. Ruh va ong haqidagi antik davr va o'rta asrlardagi qarashlari
70. Psixologiyaning asosiy metodlari
71. Shaxsni o'rganishning metodologik asoslari.
72. Psixologiyaning tamoyillari
73. Psixologiyaning sohalari
74. Psixologiya zamonaviy fanlar tizimida
75. Inson va insoniyat haqidagi fan.
76. Psixologiyani rivojlanishining asosiy omillari
77. Psixikaning rivojlanish tarixi.
78. Introspektsiya metodi va o'zini o'zi kuzatish muammosi.
79. Psixika va uning evolyutsiyasi
80. Hayvon psixikasining rivojlanishi.
81. Inson psixikasining rivojlanishi.
82. Inson psixikasining fiziologik asosi.
83. Inson psixikasi rivojlanishining tarixiy-madaniy konsepsiyasi.
84. Ong va uning taraqqiyoti.
85. Ongsizlik muammosi

86. Faoliyatning psixologik tavsifi
87. Faoliyatning operatsional-texnik jihatlari.
88. Harakatlar fiziologiyasi va faollik fiziologiyasi.
89. Faoliyatning psixologik nazariyalari
90. Shaxs haqida tushuncha
91. Shaxs borasida biogenetik va sotsiogenetik nazariya
92. Shaxs shakllanishi va rivojlanishi.
93. Shaxs nazariyalari.
94. Diqqat haqida tushuncha
95. Diqqat turlari
96. Diqqatning rivojlanishi
97. Diqqat xususiyatlari
98. Sezgi haqida tushuncha.
99. Sezgi turlari
100. Sezgining xususiyatlari va tavsifi
101. Sezgining rivojlanishi
102. Sensor adaptatsiya va sezgilarning o'zaro ta'siri.
103. Idrokning umumiy tavsifnomasi
104. Idrok xususiyatlari va turlari.
105. Idrokda predmet va fon
106. Fazoni, vaqtni, harakatni idrok qilish
107. Idrokning nerv-fiziologik asosi
108. Idrokning individual farqlari va uning rivojlanishi
109. Xotira haqida tushuncha va tavsif.
110. Xotira turlari
111. Xotiradagi individual farqlar
112. Xotiraning rivojlanishi
113. Xotira jarayonlari
114. Xotira mexanizmlari.
115. Xayol haqida tushuncha va uning inson psixik faoliyatidagi roli.
116. Xayol turlari
117. Xayol va ijod
118. Xayoliy obrazlarni qayta ishlash mexanizmlari
119. Xayolning individual farqlar va rivojlanishi
120. Tafakkur
121. Tafakkur shakllari
122. Tafakkur operatsiyalari
123. Murakkab mantiqiy masalalarni yechish va ijodiy tafakkur
124. Tafakkurning rivojlanishi.
125. Aqliy operatsiyalarning asosiy turlari
126. Nutq haqida tushuncha
127. Nutqning turlari
128. Nutqning fiziologik asoslari.
129. Nutqni o'rganishga nazariy yondashuv.
130. Nutqning rivojlanishi.
131. Irodaviy harakatlar haqida tushuncha
132. Irodaviy harakat tuzilishi va rivojlanishi.
133. Iroda borasidagi psixologik nazariyalar.

134. Irodaviy harakatlarning fiziologik motivatsion asoslari.
135. Hissiyotning umumiy tavsif va uning turlari
136. Hissiyotning rivojlanishi va inson hayotidagi o'rni
137. Hissiyotning fiziologik asosi va psixologik nazariyalari.
138. Shaxs yo'nalganligi va faoliyat motivi haqida tushuncha
139. Motivatsiya haqidagi nazariyalar
140. Motivatsion soha rivojlanishining asosiy qonuniyatlari
141. Qobiliyat haqida tushuncha.
142. Qobiliyat rivojlanishi va individual farqlar
143. Inson qobiliyatining biologik asoslari
144. Qobiliyatning rivojlanishi.
145. Temperament haqidagi ta'limotlarning qisqacha mazmuni.
146. Temperament haqida tushuncha
147. Temperamentga psixologik tavsif va inson faoliyati
148. Xarakter haqida tushuncha.
149. Xarakterning shakllanishi.
150. Xarakterni o'rganishga nazariy va empirik yondashuv

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Karimova V. M. «Psixologiya» T. Sharq 2002y.
2. G'oziyev E. G'. «Umumiy psixologiya» 1-2 tom. Toshkent-2002y.
3. Ivanov P.I., Zufarova M. «Umumiy psixologiya» T.: O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati, 2008 yil.
4. Xaydarov F.I., Xalilova N.I. «Umumiy psixologiya» T.: Fan va texnologiyalar 2010 yil.
5. Климов Е.А. «Общая психология». Реч, Москва-2001.
6. Штерн А.С. «Введение в психологию» М.: Академия Спб 2002.
7. David G. Myers "Psychology". NY, 2010. WORTH PUBLISHERS 118p.

Qo'shimcha adabiyotlar

8. Mirziyoev SH.M. Tanqidiy tahlil qat'iy tartib intizom va shaxsiy javobgarlik har bir rahbar faoliyatini kundalik qoidasi bo'lishi kerak O'zbekiston Respublikasi Vazirlar maxkamasining 2016 yil yakunlari va 2017 yil istiqbollari bag'ishlangan majlisidagi O'zbekiston Respublikasi Prezidentining nutqi //Xalq so'zi gazetasi 2017 yil 16 yanvar №11.

9. Mirziyov Sh.M. Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. "O'zbekiston" 2016.

10. Mirziyov Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob halqimiz bilan birga qo'ramiz. "O'zbekiston" 2017

11. O'zbekiston Prezidenti Shavkat Mirziyoev 2017—2021 yillarda O'zbekistonni rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha harakat strategiyasi. 7 yanvar 2017 yil.

12. Davletshin M.G. «Umumiy psixologiya» T.: TDPU 2002

13. Климов Е.А «Психология» Спб.: Речь 2000.

14. Шакирова Г.М. "Общая психология" Т.: ТГПУ 2000.

15. Psychology as the Behaviorist Views it John B. Watson (1913) First published in Psychological Review, 20, 158-177

16. Michael W. Eysenck, Mark T. Keane Cognitive psychology. Psychology press USA, 2005 130 bet

17. J. A. Groeger, Memory and Remembering (1997)

Internet saytlari

18. [www. tdpu. uz](http://www.tdpu.uz)

19. [www. pedagog. uz](http://www.pedagog.uz)

20. [www. Ziyonet. uz](http://www.Ziyonet.uz)

21. [www. edu. uz](http://www.edu.uz)

22. [tdpu-INTERNET. Ped](http://tdpu-INTERNET.Ped)

23. [www. nutq. intal. Uz](http://www.nutq.intal.Uz)

IJTIMOIIY PSIXOLOGIYA FANI BO'YICHA

Ijtimoiy psixologiyaning shakllanishi va rivojlanishi, ijtimoiy psixologik g'oyalarning shakllanish tarixi.

Ijtimoiy psixologiyaning sotsiologiya va psixologiya bilan bog'liqligi. Rus psixologiyasida ijtimoiy psixologiyaning predmeti haqidagi bahslar. Ijtimoiy psixologiyaning tarkibiy tuzilishi va ularning xarakteristikasini o'rganish. Ijtimoiy psixologiya psixologiyaning boshqa sohalar bilan uzviyligi. Ijtimoiy psixologiyaning rivojlanish tarixi.

Ijtimoiy psixologiyaning asosiy zamonaviy yo'nalishlari.

Nobixevioristik yo'nalish ijtimoiy psixologik tadqiqotlar doirasida. Ijtimoiy psixologiyada psixoanalitik konsepsiya. Ijtimoiy psixologiyada interaksionistik yo'nalish. Kognitivizm. Gumanistik yo'nalish. Gumanistik psixologiyaning asosiy tamovillari.

Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarning metodologiyasi va metodlari.

Ilmiy tadqiqotlarning metodologiyasi. Ilmiy tadqiqotlarga qo'yiladigan asosiy talablar. Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarning dasturi. Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarning faol metodlari: kuzatish. eksperiment. anketa. suhbat. intervyu. test, sotsiometriya, kontent-analiz.

Ijtimoiy psixologiyada shaxs muammosi.

Shaxs haqida xorij va rus psixologiyasidagi qarashlar. Shaxsni o'rganishdagi ijtimoiy-psixologik yo'nalishlarning o'ziga xosligi. Umumiy psixologiya va ijtimoiy psixologiyada shaxs tushunchasining farqi. Shaxsning psixologik xususiyatlari. ularning asosiy xarakteristikasi. Shaxs ijtimoiy psixologik xususiyatlarining shakllanishi.

Men konsepsiyasi va uning shakllanishi.

"Men konsepsiyasi" haqida tushuncha. "Men -- konsepsiyasi"ning rivojlanish jarayoni. "Men konsepsiyasini baholash me'zonlari. Ijtimoiy identivlik inqirozlari. Shaxsning o'zini-o'zi anglashi va o'z-o'ziga bahosi.

Ijtimoiylashuvning ijtimoiy-psixologik tomoni va shaxs rivojlanishi

Ijtimoiylashuv. Ijtimoiylashuvning asosiy bosqichlari. Ijtimoiylashuvning tuzilmalari va maskanlari. Z.From nazariyasida ijtimoiylashuv mexanizmlari. E.Bern nazariyasida ijtimoiylashtirish qonuniyatlari. E. Erikson nazariyasida shaxs shakllanishi modeli. Ijtimoiylashuv sohalar.

Shaxsning ijtimoiy ustanovkalari

Ustanovka va ijtimoiy ustanovka tushunchalarini qiyosiy tahlil qilish. Ijtimoiy ustanovka. uning tuzilishi va vazilalari. Ya.A.Yadovning dispozitsion konsepsiyasi. Faper paradoksi. Ustanovkalarining xulq-atvorga va xulq-atvorning ustanovkaga ta'siri. Ustanovkalarni o'zgartirish - Festingerning kognitiv dissonans nazariyasi. Xurofotlar va ularning ildizlari.

Shaxslararo munosabatlarda shaxs agressivligi.

Agressiya haqida tushuncha. Agressiv xulq va uning turlari. Agr.essiyaning biologik nazariyalari. Agressiyaning psixologik nazariyalari. Agressiyaning ijtimoiy sabablari. Agressiya va frustratsiya.

Muloqot ijtimoiy va shaxslararo munosabatlarning ifodasi sifatida

Shaxslararo munosabatlar va shaxslararo o'zaro ta'sirning o'ziga xosligi. Shaxslararo muloqot va ommaviy kommunikatsiya. Muloqotning tuzilishi va vazifalari. Ijtimoiy persepsiya va uning mexanizmlari. Shaxslararo idrok. Uning effekti. Kauzal

atributsiya. atributsiya turlari. Inson obrazining shakllanishi. Asosiy mexanizmlarni o'rganish. Ikkinchi shaxsni tushunish mexanizmlari.

Muloqot axborot almashinuv silatida. Kommunikativ lo'siqar va ularni bartaraf etish. Muloqotning interaktiv tomoni. Interaksiya va uning asosiy shakllari (kooperatsiya. raqobat). Shaxslararo o'zaro ta'sir nazariyalari. O'zaro ta'sir almashinuv sifatida. Simvolik interaksionizm (D.Mid). etnometodologiya. F.Bernning tranzakt analizi.

Katta ijtimoiy guruh psixologiyasi

Katta ijtimoiy klassifikatsiyasi. Katta guruh tuzilishi va tabaqalanishi. Katta guruh va ommaviy harakatlarning dolzarb muammolari. Stixiyali guruhlar va ommaviy harakatlar. Stixiyali guruhlarining umumiy klassifikatsiyasi. Olomon. uning asosiy xususiyatlari va turlari. Mish-mishlar va klassifikatsiyasi. Vahima, uning turlari. o'iga xosligi. Ijtimoiy harakatlarni o'rganish. umumiy sifatlarning namoyon bo'lishi. ijtimoiy harakatlarning turlari.

Kichik guruhlarining tavsifnomasi va turlari

Ijtimoiy psixologiyada kichik guruh muammosi. Kichik guruh klassifikatsiyasi. Kichik guruhlarining o'lchami. Kichik guruhning tuzilishi va dinamik xarakteristikasi. Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar. Kichik guruhlarining shakllanishi. Konformizm hodisasi. (guruhiy qarorlar qabul qilish. Guruhning individga va individning guruhga ta'siri. Ijtimoiy fasilitatsiyasi va ijtimoiy ingibitsiya hodisasi.

Boshqaruv [tsixologiyasi

Boshqaruv psixologiyasining predmet va vazifalari. Boshqaruvning ijtimoiy psixologik qonuniyatlari. Boshqaruv nazariyalari. Xodimlarni boshqarish. Liderlik nazariyalari. Sifat nazariyasi. Liderlik va boshqaruv uslublari. Liderlikning vaziyatli nazariyasi. Liderlikning sintetik nazariyasi. Pedagogik boshqaruv.

Konflikologiyaning predmeti vazifalari va metodlari

Konflikologiya fanining predmeti va umumiy nazariyalari. Konflikologiyaning ilmiy apparati. Konflikologiyaning predmet va ob'ekti. Konflikologiyaning tadqiqot metodlari.

Konfliktlarning umumiy nazariyalari

Tushuneha. ob'ekt va predmet. konflikt turlari. Konflikt tuzilishi (ob'ektiv va sub'ektiv elementlar). Konflikt sabablari (qiziqish va manfaatlardagi ziddiyat. ob'ektiv sabablar. sub'ektiv sabablar). Konfliktning vazifalari (konflikt vazifalari haqida tushuncha. konstruktiv va destruktiv vazifalar). Konflikt dinamikasi konflikt vaziyati. ochiq konflikt. konfliktidan so'nggi davr)

Shaxslararo konflikt

Shaxslararo konflikt tushunchasi va turlari. Shaxslararo konfliktning sabab. va oqibatlar. Shaxslararo konfliktlarni aniqlashning uslub va shartlari. Shaxslararo konfliktlarning yechilishi. Stress va stressga barqarorlik. ijtimoiy tizimning turli sohalaridn uchraydigan konfliktlar Shaxslararo konfliktlar (o'ziga xosligi. oiladagi shaxslararo konfliktlar. pedagogik jarayondagi shaxslararo konfliktlar.). Tashkilotlardagi konfliktlar (tashkilotlardagi konfliktlarning o'ziga xosligi. tashkiliy konfliktlar. Ishlab chiqarishdagi konfliktlar. Tashkilotlardagi mehnat jamoasidagi konfliktlar innovatsion konfliktlar. konfliktlarni boshqarish xususiyatlari) (guruhlararo konflikt (o'ziga xosligi. konfliktning yuzaga kelish mexanizmlari). Shaxslararo konfliktlarning asosiy turlari (tipologiya, siyosiy, etnik konfliktlar)

Konfliktlarning yuzaga kelishi va ularni hal etish

Konfliktlarni vujudga kelish sabablari. Konfliktlarni vujudga kelishining ob'ektiv sabablari. Konfliktlarni tashkiliy-boshqaruvchilik sabablari. Konfliktlarning ijtimoiy-

psixologik sabablari. Konfliktlarning shaxsiy sabablari. Konflikt tuzilishi. Konfliktlik vaziyatlarni idrok qilish xususiyatlari. Konflikt funktsiyalari. Konfliktning asosiy qatnashilarga ta'siri. Konfliktlarni ijtimoiy muhitga ta'siri. Konfliktlar dinamikasi. Konfliktlar rivojlanishining bosqichlari va asosiy davrlari. Konfliktlarning kengayishi. Konfliktlarning turli ko'rinishlarini dinamikasi. Konfliktlarning natijasi sifatida stressing yuzaga kelishi

“IJTIMOIY PSIXOLOGIYA” fanidan savollar

1. Ijtimoiy psixologiyaning sotsiologiya va psixologiya bilan bog'liqligi.
2. Rus psixologiyasida ijtimoiy psixologiyaning predmeti haqidagi bahslar.
3. Ijtimoiy psixologiyaning tarkibiy tuzilishi va ularning xarakteristikasini o'rganish.
4. Ijtimoiy psixologiya psixologiyaning boshqa sohalari bilan uzviyligi.
5. Ijtimoiy psixologiyaning rivojlanish tarixi.
6. Nobixevioristik yo'nalish ijtimoiy psixologik tadqiqotlar doirasida.
7. Ijtimoiy psixologiyada psixoanalitik konsepsiya. Ijtimoiy psixologiyada interaksionistik yo'nalish.
8. Kognitivizm.
9. Gumanistik yo'nalish.
10. Gumanistik psixologiyaning asosiy tamovillari.
11. Ilmiy tadqiqotlarning metodologiyasi.
12. Ilmiy tadqiqotlarga qo'yiladigan asosiy talablar.
13. Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarning dasturi.
14. Ijtimoiy-psixologik tadqiqotlarning faol metodlari: kuzatish. eksperiment. anketa. suhbat. intervyu. test, sotsiometriya, kontent-analiz.
15. Shaxs haqida xorij va rus psixologiyasidagi qarashlar.
16. Shaxsni o'rganishdagi ijtimoiy-psixologik yo'nalishlarning o'ziga xosligi.
17. Umumiy psixologiya va ijtimoiy psixologiyada shaxs tushunchasining farqi.
18. Shaxsning psixologik xususiyatlari. ularning asosiy xarakteristikasi.
19. Shaxs ijtimoiy psixologik xususiyatlarining shakllanishi.
20. “Men konsepsiyasi” haqida tushuncha.
21. "Men -- konsepsiyasi"ning rivojlanish jarayoni.
22. "Men konsepsiyasini baholash me'zonlari.
23. Ijtimoiy identivlik inqirozlari.
24. Shaxsning o'zini-o'zi anglashi va o'z-o'ziga bahosi.
25. Ijtimoiylashuv.
26. Ijtimoiylashuvning asosiy bosqichlari.
27. Ijtimoiylashuvning tuzilmalari va maskanlari.
28. Z.From nazariyasida ijtimoiylashuv mexanizmlari.
29. E.Bern nazariyasida ijtimoiylashtiruv qonuniyatlari.
30. E. Erikson nazariyasida shaxs shakllanishi modeli.
31. Ijtimoiylashuv sohalari.
32. Ustanovka va ijtimoiy ustanovka tushunchalarini qiyosiy tahlil qilish.
33. Ijtimoiy ustanovka. uning tuzilishi va vazilalari.
34. Ya.A.Yadovning dispozitsion konsepsiyasi.
35. Faper paradoksi.
36. Ustanovkalarining xulq-atvoriga va xulq-atvorning ustanovkaga ta'siri.

37. Ustanovkalarni o'zgartirish - Festingerning kognitiv dissonans nazariyasi.
38. Xurofotlar va ularning ildizlari.
39. Agressiya haqida tushuncha.
40. Agressiv xulq va uning turlari.
41. Agressiyaning biologik nazariyalari.
42. Agressiyaning psixologik nazariyalari.
43. Agressiyaning ijtimoiy sabablari.
44. Agressiya va frustratsiya.
45. Shaxslararo munosabatlar va shaxslararo o'zaro ta'sirning o'ziga xosligi.
46. Shaxslararo muloqot va ommaviy kommunikatsiya.
47. Muloqotning tuzilishi va vazifalari.
48. Ijtimoiy persepsiya va uning mexanizmlari.
49. Shaxslararo idrok. Uning effekti.
50. Kauzal atributsiya. atributsiya turlari.
51. Inson obrazining shakllanishi. Asosiy mexanizmlarni o'rganish.
52. Ikkinchi shaxsni tushunish mexanizmlari.
53. Muloqot axborot almashinuv silatida.
54. Kommunikativ to'siqlar va ularni bartaraf etish.
55. Muloqotning interaktiv tomoni. Interaksiya va uning asosiy shakllari (kooperatsiya, raqobat).
56. Shaxslararo o'zaro ta'sir nazariyalari:
57. O'zaro ta'sir almashinuv sifatida.
58. Simvolik interaksionizm (D.Mid). etnometodologiya.
59. F.Bernning tranzakt analizi.
60. Katta ijtimoiy klassifikatsiyasi.
61. Katta guruh tuzilishi va tabaqalanishi.
62. Katta guruh va ommaviy harakatlarning dolzarb muammolari.
63. Stixiyali guruhlar va ommaviy harakatlar.
64. Stixiyali guruhlarining umumiy klassifikatsiyasi.
65. Olomon. uning asosiy xususiyatlari va turlari.
66. Mish-mishlar va klassifikatsiyasi.
67. Vahima, uning turlari. o'ziga xosligi.
68. Ijtimoiy harakatlarni o'rganish. umumiy sifatlarning namoyon bo'lishi.
69. Ijtimoiy harakatlarning turlari.
70. Ijtimoiy psixologiyada kichik guruh muammosi.
71. Kichik guruh klassifikatsiyasi.
72. Kichik guruhlarining o'lchami.
73. Kichik guruhning tuzilishi va dinamik xarakteristikasi.
74. Kichik guruhlardagi dinamik jarayonlar.
75. Kichik guruhlarining shakllanishi.
76. Konformizm hodisasi. (guruhiy qarorlar qabul qilish. Guruhning individga va individning guruhga ta'siri.
77. Ijtimoiy fasilitatsiyasi va ijtimoiy ingibitsiya hodisasi.
78. Boshqaruv psixologiyasining predmet va vazifalari.
79. Boshqaruvning ijtimoiy psixologik qonuniyatlari.
80. Boshqaruv nazariyalari.
81. Xodimlarni boshqarish.
82. Liderlik nazariyalari.

83. Sifat nazariyasi.
84. Liderlik va boshqaruv uslublari.
85. Liderlikning vaziyatli nazariyasi.
86. Liderlikning sintetik nazariyasi.
87. Pedagogik boshqaruv.
88. Konfliktologiya fanining predmeti va umumiy nazariyalari.
89. Konfliktologiyaning ilmiy apparati.
90. Konfliktologiyaning predmet va ob'ekti.
91. Konfliktologiyaning tadqiqot metodlari.
92. Tushuncha. ob'ekt va predmet. konflikt turlari.
93. Konflikt tuzilishi (ob'ektiv va sub'ektiv elementlar).
94. Konflikt sabablari (qiziqish va manfaatlardagi ziddiyat. ob'ektiv sabablar. sub'ektiv sabablar).
95. Konfliktning vazifalari (konflikt vazifalari haqida tushuncha. konstruktiv va destruktiv vazifalar).
96. Konflikt dinamikasi konflikt vaziyati.
97. Ochiq konflikt. konfliktidan so'nggi davr)
98. Shaxslararo konflikt tushunchasi va turlari.
99. Shaxslararo konfliktning sabab. va oqibatlari.
100. Shaxslararo konfliktlarni aniqlashning uslub va shartlari.
101. Shaxslararo konfliktlarning yechilishi.
102. Stress va stressga barqarorlik. ijtimoiy tizimning turli sohalaridn uchraydigan konfliktlar
103. Shaxslararo konfliktlar (o'ziga xosligi. oiladagi shaxslararo konfliktlar. pedagogik jarayondagi shaxslararo konfliktlar.).
104. Tashkilotlardagi konfliktlar (tashkilotlardagi konfliktlarning o'ziga xosligi. tashkiliy konfliktlar.
105. Ishlab chiqarishdagi konfliktlar.
106. Tashkilotlardagi mehnat jamoasidagi konfliktlar innovatsion konfliktlar. konfliktlarni boshqarish xususiyatlari) (guruhlararo konflikt (o'ziga xosligi. konfliktning yuzaga kelish mexanizmlari).
107. Shaxslararo konfliktlarning asosiy turlari (tipologiya, siyosiy, etnik konfliktlar)
108. Konfliktlarni vujudga kelish sabablari.
109. Konfliktlarni vujudga kelishining ob'ektiv sabablari.
110. Konfliktlarni tashkiliy-boshqaruvchilik sabablari.
111. Konfliktlarning ijtimoiy-psixologik sabablari.
112. Konfliktlarning shaxsiy sabablari.
113. Konflikt tuzilishi.
114. Konfliktlik vaziyatlarni idrok qilish xususiyatlari.
115. Konflikt funktsiyalari.
116. Konfliktning asosiy qatnashilarga ta'siri.
117. Konfliktlarni ijtimoiy muhitga ta'siri.
118. Konfliktlar dinamikasi.
119. Konfliktlar rivojlanishining bosqichlari va asosiy davrlari.
120. Konfliktlarning kengayishi.
121. Konfliktlarning turli ko'rinishlarini dinamikasi.
122. Konfliktlarning natijasi sifatida stressing yuzaga kelishi

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. David G. Myers Psychology. 7th ed. WORTH PUBLISHERS
2. Андреева Г.М. " (Специальная психология". СПб. 2002.
3. Ашупов А.М., Шишлов А.И. Конфликтология. М.: 2000
4. Бергер Н., Лукман Т. Социальное консультирование реальности. М.: " МГУ " - 1995.
5. Гришина П. Психология конфликта. М.: 2008.
6. O'Ismoilova N., Abdullaeva D. Ijtimoiy psixologiya. T.: O'zbekiston faylasuflar milliy jamiyati -2013
7. Karimova Y.M. Ijtimoiy psixologiya. 87 " Fan va texnologiya" 2010
8. Конфликтология /Пол ред. Д. (7 Кармина // С1 16.: Издательство «Лан». 1999.
9. Леонов П.П. Конфликтология. Москва - Воронеж. 2006
10. Maxsudova M. Muloqol psixologiyasi. T. "Turon-Iqbol" 2006
11. Соколов (71С Социальная конфликтология: - М.: Юниги-дана. 2001.
12. Сухова А.И. Прикладная социальная психология. М. "МОЛ КЖ" -1998.
13. Битянова М. 17 Социальная психология. Питер.. 2008

Qo'shimcha adabiyotlar

14. Мирзиёев Ш.М. Танкидий тахдид, катий тартиб-интизом ва шахсий лавобгарлик - ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 йил истикболларига бағишланган мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президентининг нутқи. // Халқ сўзи газетаси, 2017.16 январ, №11
15. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олийжаноб халқимиз билан бирга қурамиз. "Ўзбекистон", 2017.
16. Ўзбекистон Республикасининг янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 йил, 6-сон, 70-модда.
17. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги - инсон манфаатларининг таъминлаш тараккиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. "Ўзбекистон", 2017.

Elektron ta'lim resurslari

18. www. tdpu. Uz
19. www. pedagog. Uz
20. www. Ziyonet. Uz
21. www. edu. Uz
22. tdpu-INTRANET. Ped

"PEDAGOGIK MAHORAT" FANI BO'YICHA

Pedagogik mahorat haqida tushuncha, uning o'qituvchi faoliyatida tutgan o'rni

Ўзбекистон Республикасининг "Та'лим то'ғ'лисида"ги Қонун асосида о'қитувчи фаолияти мазмунига қўйладиган талаблар. О'қитувчининг умумий маданий савияси ва қобилияти. О'қитувчилик фаолиятининг тизими, касбий маҳорати ҳақида тushuncha. Pedagogik mahoratning tarkibiy qismlari va ularning mohiyati. О'қитувчи фаолиятининг

asosiy yo'nalishlari. Pedagogik bilimlar. Pedagogik zakovat. Pedagogik qobiliyat. Pedagogik texnika.

O'qituvchi faoliyatida pedagogik qobiliyat

Qobiliyatning psixologik-pedagogik tavsifi. Pedagogik qobiliyatning asosiy turlari. Empatiya va pertseptiv qobiliyatlar. Didaktik, tashkilotchilik, konstruktiv, kommunikativ, bilish va anglash qobiliyatlari. O'qituvchi irodasi, sabr-toqati, maqsadga intilishi, o'z xatti-harakatlarining to'g'riligiga nisbatan qat'iy ishonchi, uning o'z-o'zini idora qilish hamda boshqalarga ta'sir o'tkaza olish qobiliyati, histuyg' ulari va kayfiyatini boshqara olishi, o'z zimmasiga javobgarlikni ola bilishi, ijodiy holatni tashkil eta olishi kabi sifatleri.

O'qituvchining kommunikativ qobiliyati

Muloqot orqali ta'sir etish. Muloqotga kirishish. Aloqa o'rnatish (kommunikatsiya) tushunchasi, uning mohiyati, pedagogik ta'sir etish usullari. O'qituvchi tomonidan muloqotga kirishish jarayonida qollaniladigan muomala uslublari. O'qituvchining kommunikativ ko'nikmasi: "Yuzni o'qish san'ati", o'zgalar holatini tushuna olish, o'zini namoyon qila bilish, nutq vositasi hamda so'zsiz holatda inson ruhiyatini tushuna olish. O'qituvchi tomonidan o'quvchi bilan muloqotda bo'lish jarayonida qollaniladigan pedagogik ta'sir ko'rsatish usullari: ishontirish vama'qullash. Tshontirishning og'zaki shakllari: ogohlantiruvchi so'zlar, tezlik bilan ta'sir etish, ijro etishga undovchi buyruqlar, ta'qiqlangan iboralar, hazil orqali anglatish, ma'qullash yoki ayblash.

O'qituvchi faoliyatida muloqot madaniyati va psixologiyasi

"Muloqot" atamasining falsafiy, ijtimoiy, psixologik va pedagogik mohiyati, muloqot birligi. Pedagogik muloqot, uning o'ziga xos xususiyatlari. Pedagogik muloqotni tashkil etish madaniyati. Pedagogik muloqotni tashkil etish bosqichlari va usullari. O'quv-tarbiya jarayonida pedagogik muloqot jarayonini boshqarish uslublari. Muloqot jarayonida tashabbusni boshqarish.

O'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi muloqot

Dars hamda darsdan tashqari jarayonda o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi muloqot, unga qo'yiladigan talablar. O'quvchilar jamoasida ularning e'tiborlarini jalb etish va ijodiy kayfiyatlarini yaratishda o'qituvchi muloqotining ta'siri va uning ahamiyati, o'quvchi bilan bo'lgan muloqot jarayonida o'qituvchi tomonidan ishontirish va ta'sir etish usullaridan foydalanish. Muloqot jarayonini boshqarish uslublari. O'qituvchi obro'si. Avtoritar uslubdagi muloqot. Liberal uslubning o'qituvchi faoliyatida namoyon bo'lish xususiyatlari. O'qituvchining demokratik uslubdagi muloqoti - o'quvchilar fikriga tayanish, ushbu fikrlarni ma'qullash shakli. Ilmiy pedagogik adabiyotlarda berilgan muloqot turlari (do'stona muloqot, qo'quv asosiga qurilgan muloqot, hazil-mutoyibaga asoslangan muloqot va boshqalar) haqida.

Pedagogik nazokat va odob-axloq

Pedagogik odob va pedagogik nazokat haqidagi tushuncha. Pedagogik nazokat tamoyillari va uning vazifasi. Pedagogik nazokat me'yori: ixtisos sohasidagi burch, pedagogik adolat, ixtisosga doir vijdon izzat-nafs va pedagogik oriyat. Pedagogik nazokat-o'qituvchi ahloqining ijodiy ko'rinishi. Pedagogik nazokatning zarurligi. Pedagogik nazokatning mohiyati va xususiyati. O'qituvchining dars jarayonidagi nazokati. Nazokat va taktika.

Pedagogik texnika haqida tushuncha pedagogik texnikani shakllantirish uslublari

Pedagogik texnika-o'qituvchining fe'l-atvori, yurish-turishini tashkil etuvchi usullar majmuasi. Pedagogik texnika vositasi: verbal va noverbal kommunikatsiya. Pedagogik texnikaning tarkibiy qimlari. O'qituvchining o'z ruhiy holatini boshqaradish texnikasi. Ish va tashqi texnika. Psixotexnikaning ilmiy asoslari. Diqqatning taqsimlanishi, kuzatuvchanlik, muayyan obyektni tez anglaydishi, aniq va yorqin tasavvur etish, badiiy sezgirlik. O'qituvchining tashqi qiyofasi va unga qo'yiladigan talablar.

Nutq texnikasi va notiqlik madaniyati

Nutqning inson hayoti va jamiyat taraqqiyotidagi o'rnini. Mutafakkirlar va pedagoglarning so'z va nutqning ijtimoiy jamiyatda tutgan o'rnini va roli haqidagi qarashlari. Nutqning o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi o'zaro muloqot jarayonidagi asosiy bog'lovchi vosita ekanligi. Nutq organlari, nutq apparati. Til va nutq. Og'zaki nutqning psixologik tuzilishi; maqsadi (nima uchun gapiryapman?), mazmuni (nima demoqchiman?). Nutq madaniyati haqida tushuncha, uning unsurlari. Nutq texnikasi: nafas olish, ovozni yo'lga qo'yish, uning tozalanishi, talaffuz, nutq sur'ati. O'qituvchining nutq mahoratini takomillashtirish yoillari.

O'qituvchining ta'lim jarayonidagi mahorati

O'qituvchining o'quvchilarni bilish (anglash) faoliyatini boshqarishdagi mahorati. Dars mazmunini o'quvchilar tomonidan o'zlashtirib olinishiga yordam beruvchi jihatlarni, ularning qiziqish va faolliklarini oshirish ko'nikmasini hosil qilish. O'qituvchi faoliyatida ko'tarinki ruh, yaxshi kayfiyat, ishga borgan hoxishning etakchi o'rin tutishi va ularni hosil qilish yo'llari.

O'qituvchining tarbiyachi sifatidagi mahorati

Tarbiyachi mahoratining mohiyati. Faoliyatni tashkil etishni oldindan tashhishtash mahorati. O'quvchilarni o'rganish diagnostikasi. Jamoani o'rganishning asosiy mezonlari. Tarbiyaviy jarayonni tashkil etishda o'qituvchining o'z-o'zini tekshirishga yo'taltirilgan diagnostikasiningg orni va ahamiyati. Tarbiyachi mahoratining tizimi: ijtimoiy, estetik, axloqiy hamda texnologik. Tarbiyachi faoliyatining asosiy ko'nikmalari.

O'qituvchining tarbiya texnologiyalari asosida faoliyat olib borishi

Hozirgi kunda barkamol shaxsni tarbiyalash muammolari. Tarbiya texnologiyalarini modellashtirish. Tarbiyaviy jarayon va tarbiya mazmunini modellashtirish. Tarbiya qonuniyatlari va tarbiya mazmuni tamoyillarini modellashtirish. Tarbiya texnologiyalarini qo'llashda pedagogik vositalardan foydalanish. Tarbiya ko'rganlikni aniqlash (diagnostika).

O'qituvchi pedagogik faoliyatida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish

Pedagogik mahoratni oshirishda zamonaviy axborot texnologiyalarining ahamiyati. Ta'lim-tarbiya jarayonida kompyuter imkoniyatlaridan foydalanish. O'qituvchining kompyuter texnologiyalari asosida o'quvchilar bilimini nazorat qilishi. O'qituvchida zamonaviy axborot texnologiyalari imkoniyatlaridan foydalanish malakalarini shakllantirish yoillari.

O'qituvchi pedagogik faoliyatida kasbiy refleksiyaning o'rnini

Kasbiy refleksiya va pedagogik faoliyat. O'qituvchining kasbiy mahoratini rivojlantirishda pedagogik refleksiyaning ahamiyati. Pedagogik tashxishtash asosida o'qituvchining kasbiy rivojlanishini ta'minlash usullari. O'qituvchi faoliyatini pedagogik tashxishtash.

O'qituvchi mehnatini ilmiy asosda tashkil etish

Pedagogik mahoratni shakllantirishning asosiy tamoyillari: yaxlit holda yondashuv; faol muloqot; pedagogik harakatning xilma-xilligi; pedagogik ta'sirining ko'p qirraliligi; nazariy bilim va amaliy malakalarning o'zaro bog'liqligi. O'qituvchi mehnatini nazariy va amaliy jihatdan tashkil etish va uning o'qituvchi mahoratini shakllantirishdagi ahamiyati. Maqsadning qo'yilishi-pedagogik faoliyatni tashkil etishning tayanch unsuri: maqsadning izchilligi.

“PEDAGOGIK MAHORAT” fanidan savollar

1. O'zbekiston Respublikasining “Ta’lim to’g’risida”gi Qonuni asosida o'qituvchi faoliyati mazmuniga qo'yiladigan talablar.
2. O'qituvchining umumiy madaniy saviyasi va qobiliyati.
3. O'qituvchilik faoliyatining tizimi, kasbiy mahorati haqida tushuncha.
4. Pedagogik mahoratning tarkibiy qismlari va ularning mohiyati.
5. O'qituvchi faoliyatining asosiy yo'nalishlari.
6. Pedagogik bilimlar.
7. Pedagogik zakovat.
8. Pedagogik qobiliyat.
9. Pedagogik texnika.
10. Qobiliyatning psixologik-pedagogik tavsifi.
11. Pedagogik qobiliyatning asosiy turlari.
12. Empatiya va pertseptiv qobiliyatlar.
13. Didaktik, tashkilotchilik, konstruktiv, kommunikativ, bilish va anglash qobiliyatlari.
14. O'qituvchi irodasi, sabr-toqati, maqsadga intilishi, o'z xatti-harakatlarining to'g'riligiga nisbatan qat'iy ishonchi, uning o'z-o'zini idora qilish hamda boshqalarga ta'sir o'tkaza olish qobiliyati, his-tuyg'ulari va kayfiyatini boshqara olishi, o'z zimmasiga javobgarlikni ola bilishi, ijodiy holatni tashkil eta olishi kabi sifatleri.
15. Muloqot orqali ta'sir etish.
16. Muloqotga kirishish.
17. Aloqa o'rnatish (kommunikatsiya) tushunchasi, uning mohiyati, pedagogik ta'sir etish usullari.
18. O'qituvchi tomonidan muloqotga kirishish jarayonida qollaniladigan muomala uslublari.
19. O'qituvchining kommunikativ ko'nikmasi: “Yuzni o'qish san'ati”, o'zgalar holatini tushuna olish, o'zini namoyon qila bilish, nutq vositasi hamda so'zsiz holatda inson ruhiyatini tushuna olish.
20. O'qituvchi tomonidan o'quvchi bilan muloqotda bo'lish jarayonida qollaniladigan pedagogik ta'sir ko'rsatish usullari: ishontirish va ma'qullash.
21. Ishontirishning og'zaki shakllari: ogohlantiruvchi so'zlar, tezlik bilan ta'sir etish, ijro etishga undovchi buyruqlar, ta'qiqlangan iboralar, hazil orqali anglatish, ma'qullash yoki ayblash.
22. “Muloqot” atamasining falsafiy, ijtimoiy, psixologik va pedagogik mohiyati, muloqot birligi.
23. Pedagogik muloqot, uning o'ziga xos xususiyatlari.
24. Pedagogik muloqotni tashkil etish madaniyati.
25. Pedagogik muloqotni tashkil etish bosqichlari va usullari.
26. O'quv-tarbiya jarayonida pedagogik muloqot jarayonini boshqarish uslublari. Muloqot jarayonida tashabbusni boshqarish.

27. Dars hamda darsdan tashqari jarayonda o'qituvchi va o'quvchilar o'rtasidagi muloqot, unga qo'yiladigan talablar.
28. O'quvchilar jamoasida ularning e'tiborlarini jalb etish va ijodiy kayfiyatlarini yaratishda o'qituvchi muloqotining ta'siri va uning ahamiyati, o'quvchi bilan bo'lgan muloqot jarayonida o'qituvchi tomonidan ishontirish va ta'sir etish usullaridan foydalanish.
29. Muloqot jarayonini boshqarish uslublari.
30. O'qituvchi obro'si. Avtoritar uslubdagi muloqot.
31. Liberal uslubning o'qituvchi faoliyatida namoyon bo'lish xususiyatlari. O'qituvchining demokratik uslubdagi muloqoti - o'quvchilar fikriga tayanish, ushbu fikrlarni ma'qullash shakli.
32. Ilmiy pedagogik adabiyotlarda berilgan muloqot turlari (do'stona muloqot, qo'tuv asosiga qurilgan muloqot, hazil-mutoyibaga asoslangan muloqot va boshqalar) haqida.
33. Pedagogik nazokat va odob-axloq
34. Pedagogik odob va pedagogik nazokat haqidagi tushuncha.
35. Pedagogik nazokat tamoyillari va uning vazifasi.
36. Pedagogik nazokat me'yori: ixtisos sohasidagi burch, pedagogik adolat, ixtisosga doir vijdon izzat-nafs va pedagogik oriyat.
37. Pedagogik nazokat-o'qituvchi ahloqining ijodiy ko'rinishi.
38. Pedagogik nazokatning zarurligi.
39. Pedagogik nazokatning mohiyati va xususiyati.
40. O'qituvchining dars jarayonidagi nazokati.
41. Nazokat va taktika.
42. Pedagogik texnika-o'qituvchining fe'l-atvori, yurish-turishini tashkil etuvchi usullar majmuasi.
43. Pedagogik texnika vositasi: verbal va noverbal kommunikatsiya.
44. Pedagogik texnikaning tarkibiy qimlari.
45. O'qituvchining o'z ruhiy holatini boshqarish texnikasi.
46. Ish va tashqi texnika.
47. Psixotexnikaning ilmiy asoslari.
48. Diqqatning taqsimlanishi, kuzatuvchanlik, muayyan obyektни tez anglay dish, aniq va yorqin tasavvur etish, badiiy sezgirlik.
49. O'qituvchining tashqi qiyofasi va unga qo'yiladigan talablar.
50. Nutqning inson hayoti va jamiyat taraqqiyotidagi o'mi.
51. Mutafakkirlar va pedagoglarning so'z va nutqning ijtimoiy jamiyatda tutgan o'rni va roli haqidagi qarashlari.
52. Nutqning o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi o'zaro muloqot jarayonidagi asosiy bog'lovchi vosita ekanligi.
53. Nutq organlari, nutq apparati.
54. Til va nutq.
55. Og'zaki nutqning psixologik tuzilishi; maqsadi (nima uchun gapiryapman?), mazmuni (nima demoqchiman?).
56. Nutq madaniyati haqida tushuncha, uning unsurlari.
57. Nutq texnikasi: nafas olish, ovozni yo'lga qo'yish, uning tozalanishi, talaffuz, nutq sur'ati.
58. O'qituvchining nutq mahoratini takomillashtirish yo'llari.

59. O'qituvchining o'quvchilarni bilish (anglash) faoliyatini boshqarishdagi mahorati.
60. Dars mazmunini o'quvchilar tomonidan o'zlashtirib olinishiga yordam beruvchi jihatlar, ularning qiziqish va faolliklarini oshirish ko'nikmasini hosil qilish.
61. O'qituvchi faoliyatida ko'tarinki ruh, yaxshi kayfiyat, ishga borgan hoxishning etakchi o'rin tutishi va ularni hosil qilish yo'llari.
62. Tarbiyachi mahoratining mohiyati.
63. Faoliyatni tashkil etishni oldindan tashhishtash mahorati.
64. O'quvchilarni o'rganish diagnostikasi.
65. Jamoani organishning asosiy mezonlari.
66. Tarbiyaviy jarayonni tashkil etishda o'qituvchining o'z-o'zini tekshirishga yo'naltirilgan diagnostikasining o'rni va ahamiyati.
67. Tarbiyachi mahoratining tizimi: ijtimoiy, estetik, axloqiy hamda texnologik.
68. Tarbiyachi faoliyatining asosiy ko'nikmalari.
69. Hozirgi kunda barkamol shaxsni tarbiyalash muammolari.
70. Tarbiya texnologiyalarini modellashtirish.
71. Tarbiyaviy jarayon va tarbiya mazmunini modellashtirish.
72. Tarbiya qonuniyatlari va tarbiya mazmuni tamoyillarini modellashtirish.
73. Tarbiya texnologiyalarini qollashda pedagogik vositalardan foydalanish.
74. Tarbiya ko'rganlikni aniqlash (diagnostika).
75. Pedagogik mahoratni oshirishda zamonaviy axborot texnologiyalarining ahamiyati.
76. Ta'lim-tarbiya jarayonida kompyuter imkoniyatlaridan foydalanish.
77. O'qituvchining kompyuter texnologiyalari asosida o'quvchilar bilimini nazorat qilishi.
78. O'qituvchida zamonaviy axborot texnologiyalari imkoniyatlaridan foydalanish malakalarini shakllantirish yo'llari.
79. Kasbiy refleksiya va pedagogik faoliyat.
80. O'qituvchining kasbiy mahoratini rivojlantirishda pedagogik refleksiyaning ahamiyati.
81. Pedagogik tashxislash asosida o'qituvchining kasbiy rivojlanishini ta'minlash usullari.
82. O'qituvchi faoliyatini pedagogik tashxislash.
83. Pedagogik mahoratni shakllantirishning asosiy tamoyillari: yaxlit holda yondashuv; faol muloqot; pedagogik harakatning xilma-xilligi; pedagogik ta'sirining ko'p qirraliligi; nazariy bilim va amaliy malakalarning o'zaro bog'liqligi.
84. O'qituvchi mehnatini nazariy va amaliy jihatdan tashkil etish va uning o'qituvchi mahoratini shakllantirishdagi ahamiyati.
85. Maqsadning qo'yilishi-pedagogik faoliyatni tashkil etishning tayanch unsuri: maqsadning izchilligi.

Asosiy va qo'shimcha adabiyotlar hamda axborot manbalari

Asosiy adabiyotlar

1. Ахмедова М.Т. Педагогик конфликтология. -Т.: Адабиёт учкуилари, 2017.- 320 б.

2. Azizxodjaeva N.N. Pedagogik texnologiya va pedagogik mahorat. -T.: O'zbekiston yozuvchilar uyushmasi, 2006.-159 b.
3. Xoliqov A. Pedagogik mahorat. -T.: Iqtisod-moliya nashriyoti, 2011.- 420 b.
4. Ziyomuxammedov B. Pedagogik mahorat asoslari. -T.: TiB-KITOB, 2009.- 183 b.

5. Боубекова Г.Д., Холикова Г.Т., Магзумова Г. Педагогическое мастерство. Учебное пособие. Т.: 2002 - 63 с.

Qo'shimcha adabiyotlar

6. Мирзиёев Ш.М. Танкидий тахднл, катъий тартиб-иитизом ва шахсий лавобгарлик - хар бир рахбар фаолиятининг куйдалик коидаси бўлиши керак. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2016 йил якуилари ва 2017 йил истикболларига багишлаиған мажлисидаги Ўзбекистон Республикаси Президенти нутқи. // Халқ сўзи газетаси, 2017.16 январ, №11

7. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олийжаиоб халкимиз билан бирга кураимиз. “Ўзбекистон”, 2017.

8. Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича харакатлар стратегияси. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони. Ўзбекистон Республикаси қонуи хужжатлари тўплами, 2017йил, 6-сон, 70-модда.

9. Мирзиёев Ш.М. Қонуи устуворлиги - инсони маифаатларини таъмилаш тараккиёти ва халқ фаровоилигининг гарови. “Ўзбекистон”, 2017.

10. Ibragimov X., Yoldoshev U. va boshqalar Pedagogik psixologiya. -T.: O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati, 2007. -410 b.

11. Tolipov O'.Q., Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tatbiqiy asoslari.-T.: O'zbekiston Respublikasi Fanlar akademiyasi. 2006. -261 b.

Internet saytlari

12. www. tdpu. uz
13. www. pedagog. uz
14. www. Ziyonet. uz
15. www. edu. uz
16. tdpu-INTRANET. Ped

“PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK FANLARNI O‘QITISH METODIKASI” FANI BO‘YICHA

«Pedagogik fanlarni o‘qitish metodikasi» fanining predmeti, maqsad va vazifalari.

Metodika tushunchasi. Pedagogik fanlarni o‘qitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari. Pedagogik fanlarni o‘qitish metodikasining boshqa fanlar bilan o‘zaro aloqasi.

Pedagogik fanlar va ularning o‘ziga xosliklari.

Pedagogik fanlar tizimi va ularning o‘zaro aloqasi. Pedagogika sohalarining o‘ziga xos xususiyatlari.

Zamonaviy didaktik kontseptsiyalar.

Rivojlantiruvchi ta’limning asosiy kontseptsiyalari tavsifi. Shaxsni rivojlantiruvchi ta’lim nazariyasini ishlab chiqishga zamonaviy yondashuvlar.

Pedagogik fanlarni o‘qitish jarayoni yaxit tizim sifatida.

Pedagogik fanlarni o‘qitish jarayoni mohiyati va uning vazifalari. Ta’lim jarayonining tuzilishi. O‘qitish va o‘qish jarayonlari tavsifi, o‘quv jarayonida

ularning o'zaro bog'liqligi. O'quvchilarning bilish faoliyati va uning tuzilishi.

Pedagogik fanlarni o'qitish mazmuni.

Talim nazariya (kontseptsiya)lari mazmuni. Hozirgi zamon bosqichida ta'lim mazmunini belgilovchi muhim g'oyalar (asoslar). Pedagogik fanlar mazmunini tanlab olish tamoyil va mezonlari. Pedagogik fanlar mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlar. Davlat ta'lim standarti.

Pedagogik fanlarni o'qitish metod va vositalari.

Ta'lim metodi va usullari tushunchalari. Pedagogik fanlarni o'qitish metodlari tasnifi. Pedagogik fanlarni o'qitish metodlari mohiyati. Pedagogik fanlarni o'qitish vositalari va ularning tasnifi.

Pedagogik fanlarni o'qitish shakllari.

Ta'lim turlari va shakllari tavsifi. Ta'limni tashkil etish tizimi. Pedagogik fanlarni o'qitishning asosiy shakllari. Pedagogik fanlarni o'qitishning yordamchi shakllari.

Pedagogik fanlarni o'qitishda pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish.

Pedagogik fanlarni o'qitishda pedagogik va axborot texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xosliklari. Pedagogik fanlarni o'qitishda pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish yo'llari.

Pedagogik fanlarni o'qitish jarayonida o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini tashxis etish.

Ta'lim olganlikni tashxis etishning mohiyati. O'quv jarayonida nazorat va hisobga olish funksiyalari. Ta'lim olganlikni natijalarini tekshirish va baholash tamoyillari. O'quv faoliyati natijalarini hisobga olish turlari, shakl va metodlari. Bilim, ko'nikma va malakalarni baholash mezonlari.

Psixologiya fanlarini o'qitish metodikasining predmeti.

Psixologiya fanlarini o'qitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari, psixologiya kursini tuzish uchun asos bo'lgan tamoyillar. psixologiya fanlarini o'qitish metodikasining qonuniyatlari, o'qitish tamoyillari. V.N.Karandashev bo'yicha ta'lim tamoyillari, o'qitish tamoyili. eng muhim didaktik tamoyillar va oliy maktabda o'qitish tamoyillari.

Dars o'quv faoliyatini tashkil etish shakli sifatida.

O'quv faoliyatini tashkil etish shakllari, dars tiplari. Maxmutov bo'yicha dars tiplari. darsga qo'lladigan talablar. Aralash dars. Yangi materiallarni o'rganish darsi. bilimlarni mustahkamlash ko'nikma va malakalarni shakllantirish darsi, umumlashtirish va tizimlashtirish, bilim, mahorat va ko'nikmalarni nazorat qilish va tuzatish darsi.

.Ma'ruza mashg'uloti va uning mazmuni.

Ma'ruza mashg'ulotining mazmuni, ma'ruza. ma'ruzaning tuzilishi. Ma'ruza o'qishga qo'yiladigan talablar. Ma'ruza turlari. Kirish, axborot, obzorli, muammoli, ma'ruza vizual aloqa. Binar. oldindan xatolari ko'zda tutilgan ma'ruza konsultatsiya. Ma'ruza konferentsiya. Ma'ruza funksiyalari. Ma'ruza jarayonida amal qilinadigan qoidalar.

Psixologiya fanlaridan seminar va laboratoriya mashg'ulotlari.

Seminar mashg'ulotining mohiyati va turlari. seminar, amaliy. bahs munozara. Seminar mashg'ulotini tashkil qilish va o'tkazish. Seminar mashg'ulotiga tayyorlanish.

Psixologiyada o'qitish metodlariga umumiy tavsif.

Psixologiyani o'rganishda o'quv mashg'ulotlari taksonomiyasi. Ma'lumotlarni idrok qilish. Oddiy tafakkur operatsiyalari. murakkab tafakkur operatsiyalari, nutqiy malakalarni shakllantirish. ijodiy tafakkur. refleksiv. psixologiyani o'qitishda nutqiy

metodlar, metod, noverbal usul yozma, ogʻzaki. monolog, dialog. Talabalarni yozma matnlar bilan ishlash xususiyatlari. Konspektlashtirish, matnning rejasini tuzish. Tuzishlar tuzish, sitatalarni keltirish, annotatsiyalar, retsenziyalash, formal-mantiqiy modelni yaratish. Mavzuli tezarusni tuzish. Gʻoyalar matritsasini tuzish.

Psixologiya fanlarini oʻqitishda koʻrgazmali va amaliy metodlar.

Psixologiyani oʻqitishda koʻrgazmali metodlar. predmetli. tasviriy. nutqiy. Badiiy tasvir, sitibolik, matnli, badiiy tasvir. amaliy metodlar. Psixologik eksperimentni modellashtiruvchi laboratoriya mashgʻulotlari. Psixodiagnostika ishlari. Psixologik masala, mashgʻulotlar olib borish. Guruhiy diskussiya. oʻqitish jarayoniga yoʻnaltirilgan didaktik va ishbilarmonli oʻyinlari. M.N.Skatkin va I.YA.Lanerlar boʻyicha oʻqitish metodlari, koʻrgazmali tushuntiruvchi. Reproduktiv, muammoli, izlanuvchanlik, tadqiqotchilik, masofaviy taʼlim va oʻzlashtirilgan maʼlumotlarni mustahkamlash metodlari. Masofaviy taʼlim, masofaviy taʼlimning elementlari, oʻzlashtirilgan bilimlarni mustahkamlash metodi. Takrorlash, oddiy takrorlash, rezyumeli qaytarish, savol-javob.

Oʻqitishning taʼlimiy metodlari.

Oʻqitishning interfaol usullariga tavsif. interfaol oʻqitish. Faol metodlar. Dasturlashtirilgan taʼlim. Interaktiv taʼlim. Dasturlashtirilgan taʼlim, dasturlashtirilgan taʼlim. Yengillik. izchillik. tizimlilik. mustaqillik. chiziqli dasturlashtirilgan. Koʻp tarmoqli dasturlashtirilgan. Aralash dasturlashtirilgan. Muammoli taʼlim, muammo. Muammoli taʼlim, muammoli vaziyat. Muammoli taʼlimning yutuq va kamchiliklari.

Oʻqitishning interfaol usullari.

Oʻqitishning interfaol usullari. Evristik suhbat. Baxs usuli. Aqliy hujum. Davra stoli. Ishbilarmonlik oʻyini usuli. Ijtimoiy psixologik trening.

Psixologiya fanidan bilimlarni nazorat qilish va baholashni tashkil qilish.

Nazorat va baholash, nazoratning tarkibiy qismi. nazorat xususiyatlari. Psixologiya fanlarini oʻqitishda nazorat turlari. taʼlim maqsadining mashtabi. Taqdim bosqichlari. Vaqtinchalik. yoʻnalganlik. nazorat chastotasi. nazorat qilinayotgan sohasi. taʼlim shakliga koʻra. maxsus vositaviylikka koʻra. nazoratni amalga oshirishga koʻra. taqdim jarayonida oʻzmi oʻzi nazorat qilish xususiyati. oʻzini-oʻzi nazorat qilishning mohiyati. toʻliq oʻzini-oʻzi nazorat qilish. izlanishga doir oʻzini-oʻzi nazorat qilish. Oʻtmishdagi tajribaga asoslangan oʻzini oʻzi nazorat qilish. Baholash tamoyili. Sh.Amonashvili boʻyicha, ahamiyatlilik. insonparvarlik. Hamkorlik. Pedagogning roli. Jamoaviy oʻquv jarayoniga oʻtish. Xulq-atvorni mustaqil baholash.

Psixologiya fanidan bilimlarni baholasli tiplari.

Psixologiya fanidan bilimlarni baholash tiplari. Psixologiya fanidan bilimlarni baholash tiplari. Normativ baholash, natijalarni taqsimlashga asoslangan baholash. Talabalar bilimini baholash va nazorat qilish xususiyatlari, psixologiyani oʻqitishda bilimlarni nazorat qilishning soʻrov usuli. Ogʻzaki, yozma, psixologiyani oʻqitishda bilimlarni nazorat qilishda amaliy topshiriqlarni bajarish, ogʻzaki. yozma, erkin, dasturlashgan. Individual, frontal, personal, ekspert, bir martalik, taqsimlangan, psixologiyani oʻqitishda bilimlarni nazorat qilish shakllari. Kollokvium. Zachyot. Imtixon. Nazorat ishi. Joriy baholash. Test, reyting baholash. BMI.

“PEDAGOGIK VA PSIXOLOGIK FANLARNI OʻQITISH METODIKASI” fanidan savollar

1. Metodika tushunchasi.
2. Pedagogik fanlarni oʻqitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari.
3. Pedagogik fanlarni oʻqitish metodikasining boshqa fanlar bilan oʻzaro aloqasi.

4. Pedagogik fanlar tizimi va ularning o'zaro aloqasi.
5. Pedagogika sohalarining o'ziga xos xususiyatlari.
6. Rivojlantiruvchi ta'limning asosiy kontseptsiyalari tavsifi.
7. Shaxsni rivojlantiruvchi ta'lim nazariyasini ishlab chiqishga zamonaviy yondashuvlar.
8. Pedagogik fanlarni o'qitish jarayoni mohiyati va uning vazifalari.
9. Ta'lim jarayonining tuzilishi.
10. O'qitish va o'qish jarayonlari tavsifi, o'quv jarayonida ularning o'zaro bog'liqligi.
11. O'quvchilarning bilish faoliyati va uning tuzilishi.
12. Talim nazariya (kontseptsiya)lari mazmuni.
13. Hozirgi zamon bosqichida ta'lim mazmunini belgilovchi muhim g'oyalar (asoslar).
14. Pedagogik fanlar mazmunini tanlab olish tamoyil va mezonlari.
15. Pedagogik fanlar mazmunini belgilovchi me'yoriy hujjatlar.
16. Davlat ta'lim standarti.
17. Pedagogik fanlarni o'qitish metod va vositalari
18. Ta'lim metodi va usullari tushunchalari.
19. Pedagogik fanlarni o'qitish metodlari tasnifi.
20. Pedagogik fanlarni o'qitish metodlari mohiyati.
21. Pedagogik fanlarni o'qitish vositalari va ularning tasnifi.
22. Ta'lim turlari va shakllari tavsifi.
23. Ta'limni tashkil etish tizimi.
24. Pedagogik fanlarni o'qitishning asosiy shakllari.
25. Pedagogik fanlarni o'qitishning yordamchi shakllari.
26. Pedagogik fanlarni o'qitishda pedagogik va axborot texnologiyalardan foydalanishning o'ziga xosliklari.
27. Pedagogik fanlarni o'qitishda pedagogik va axborot texnologiyalaridan foydalanish yo'llari.
28. Ta'lim olganlikni tashxis etishning mohiyati.
29. O'quv jarayonida nazorat va hisobga olish funktsiyalari.
30. Ta'lim olganlikni natijalarini tekshirish va baholash tamoyillari.
31. O'quv faoliyati natijalarini hisobga olish turlari, shakl va metodlari.
32. Bilim, ko'nikma va malakalarni baholash mezonlari.
33. Psixologiya fanlarini o'qitish metodikasining predmeti, maqsad va vazifalari, psixologiya knrsini tuzish uchun asos bo'lgan tamoyillar.
34. Psixologiya fanlarini o'qitish metodikasining qonuniyatlari, o'qitish o'qitish tamoyillari.
35. V.N.Karandashev bo'yicha ta'lim tamoyillari, o'qitish tamoyili.
36. Eng muhim didaktik tamoyillar va oliy maktabda o'qitish tamoyillari.
37. O'quv faoliyatini tashkil etish shakllari, dars tiplari.
38. Maxmutov bo'yicha dars tiplari. darsga qo'lladigan talablar.
39. Aralash dars.
40. Yangi materiallarni o'rganish darsi.
41. Bilimlarni mustahkamlash ko'nikma va malakalarni shakllantirish darsi, umumlashtirish va tizimlashtirish, bilim, mahorat va ko'nikmalarni nazorat qilish va tuzatish darsi.
42. Ma'ruza mashg'ulotining mazmuni, ma'ruzaning tuzilishi.

43. Ma'ruza o'qishga qo'yiladigan talablar.
44. Ma'ruza turlari. Kirish, axborot, obzorli, muammoli, ma'ruza vizual aloqa. Binar. oldindan xatolari ko'zda tutilgan ma'ruza konsultatsiya. Ma'ruza konferentsiya. Ma'ruza funktsiyalari. Ma'ruza jarayonida amal qilinadigan qoidalar.
45. Seminar mashg'ulotining mohiyati va turlari.
46. Seminar, amaliy. bahs munozara.
47. Seminar mashg'ulotini tashkil qilish va o'tkazish.
48. Seminar mashg'ulotiga tayyorlanish.
49. Psixologiyani o'rganishda o'quv mashg'ulotlari taksonomiyasi.
50. Ma'lumotlarni idrok qilish.
51. Oddiy tafakkur operatsiyalari.
52. Murakkab tafakkur operatsiyalari, nutqiy malakalarni shakllantirish.
53. Ijodiy tafakkur. refleksiv.
54. Psixologiyani o'qitishda nutqiy metodlar, metod, noverbal usul yozma, og'zaki. monolog, dialog.
55. Talabalarni yozma matnlar bilan ishlash xususiyatlari.
56. Konspektlashtirish, matnning rejasini tuzish.
57. Tuzishlar tuzish, sitatalarni keltirish, annotatsiyalar, retsenziyalash, formal-mantiqiy modelni yaratish.
58. Mavzuli tezarusni tuzish.
59. G'oyalar matritsasini tuzish.
60. Psixologiyani o'qitishda ko'rgazmali metodlar. predmetli. tasviriy. nutqiy.
61. Badiiy tasvir, sitibolik, matnli, badiiy tasvir. amaliy metodlar.
62. Psixologik eksperimentni modellashtiruvchi laboratoriya mashg'ulotlari.
63. Psixodiagnostika ishlari.
64. Psixologik masala, mashg'ulotlar olib borish.
65. Guruhiy diskussiya. o'qitish jarayoniga yo'naltirilgan didaktik va ishbilarmonli o'yinlari.
66. M.N.Skatkin va L.Ya.Lanerlar bo'yicha o'qitish metodlari, ko'rgazmali tushuntiruvchi.
67. Reprodukativ, muammoli, izlanuvchanlik, tadqiqotchilik, masofaviy ta'lim va o'zlashtirilgan ma'lumotlarni mustahkamlash metodlari.
68. Masofaviy ta'lim, masofaviy ta'limning elementlari, o'zlashtirilgan bilimlarni mustahkamlash metodi.
69. Takrorlash, oddiy takrorlash, rezyumeli qaytarish, savol-javob.
70. O'qitishning interlaol usullariga tavsif. interfaol o'qitish.
71. Faol metodlar.
72. Dasturlashtirilgan ta'lim.
73. Interaktiv ta'lim.
74. Dasturlashtirilgan ta'lim, dasturlashtirilgan ta'lim.
75. Yengillik. izchillik. tizimlilik. mustaqillik. chiziqli dasturlashtirilgan.
76. Ko'p tarmoqli dasturlashtirilgan.
77. Aralash dasturlashtirilgan.
78. Muammoli ta'lim, muammo.
79. Muammoli ta'lim, muammoli vaziyat.
80. Muammoli ta'limning yutuq va kamchiliklari.
81. O'qitishning interfaol usullari.
82. Evristik suhbat.

83. Baxs usuli.
84. Aqliy hujum.
85. Davra stoli.
86. Ishbilarmonlik o'yini usuli.
87. Ijtimoiy psixologik trening.
88. Nazorat va baholash, nazoratning tarkibiy qismi. nazorat xususiyatlari.
89. Psixologiya fanlarini o'qitishda nazorat turlari. ta'lim maqsadining mashtabi.
90. Taqdim bosqichlari. Vaqtinchalik. yo'nalganlik. nazorat chastotasi. nazorat qilinayotgan sohasi. ta'lim shakliga ko'ra. maxsus vositaviylikka ko'ra. nazoratni amalga oshirishga ko'ra. taqdim jarayonida o'zmi o'zi nazorat qilish xususiyati. o'zini-o'zi nazorat qilishning mohiyati. to'liq o'zini-o'zi nazorat qilish.
91. Izlanishga doir o'zini-o'zi nazorat qilish.
92. O'tmishdagi tajribaga asoslangan o'zini o'zi nazorat qilish.
93. Baholash tamoyili.
94. Sh.Amonashvili bo'yicha, ahamiyatlilik. insonparvarlik. Hamkorlik. Pedagogning roli.
95. Jamoaviy o'quv jarayoniga o'tish.
96. Xulq-atvorni mustaqil baholash.
97. Psixologiya fanidan bilimlarni baholash tiplari.
98. Psixologiya fanidan bilimlarni baholash tiplari.
99. Normativ baholash, natijalarni taqsimlashga asoslangan baholash.
100. Talabalar bilimini baholash va nazorat qilish xususiyatlari, psixologiyani o'qitishda bilimlarni nazorat qilishning so'rov usuli.
101. Og'zaki, yozma, psixologiyani o'qitishda bilimlarni nazorat qilishda amaliy topshiriqlarni bajarish, og'zaki, yozma, erkin, dasturlashgan. Individual, frontal, personal, ekspert, bir martalik, taqsimlangan, psixologiyani o'qitishda bilimlarni nazorat qilish shakllari. Kollokvium. Zachyot. Imtihon. Nazorat ishi. Joriy baholash. Test, reyting baholash. BMI.

Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbaalari

Asosiy adabiyotlar

1. Ochilov M. Muallim qalb me'mori. - T.: O'qituvchi, 2001.
2. Hasanboeva O., Djamilova N. Pedagogik fanlarni o'qitish metodikasi. - T.:2008.
3. Кукушин В.С. Теория и методика обучения. - Ростов-на-Дону.: Феникс, 2005.
4. Кукушин В.С. Теория и методика воспитания. - Ростов-на-Дону.:Феникс, 2006.
5. Tolipov O4., Usmonboeva M. Pedagogik texnologiyalarning tadbqiqiy asoslari. - T.: 2005. Qo'shimcha adabiyotlar
6. Мирзиёев У.М. Танкидий тахлил, катъий тартиб-итизом ва шахсий жавобгарлик - хар бир рахбар фаолиятиинг куйдалик коидаси бўлиши керак.
7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2016 йил якунлари ва 2017 Пил истикроллариға бағишлайғаи мажлисидағи Ўзбекистон Республикаси Президенти нутқи. // Халқ сўзи газетаси, 2017.16 январ, №11
8. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизини мард ва олийжаиоб халкимиз билан бирға курамыз. “Ўзбекистон”, 2017.

6. Ўзбекистон Республикаси янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси. Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармони. Ўзбекистон Республикаси қонуни ҳужжатлари тўлими, 2017 йил, 6-сон, 70-модда.

7. Мирзиёев Ш.М. Қонуни устуворлиги - и ёни маишаатларини таъминлаш тараккиёти ва халқ фаровоилигининг гарови. “Ўзбекистон”, 2017.

8. Mavlonova R. va boshq. Pedagogika. - Т.: О‘қитувчи, 2001.

9. Abramova G.S. Prakticheskaya psixologiya: Uchebnoe posobie. М.: Ekaterinburg, Akademiya, 1998, 365s.

10. Zimnyaya L.A. Pedagogicheskaya psixologiya: Uchebnik dlya vuzov. -М., Rech, 2002.-384s

11. Подласый И. П. Педагогика. В 2-х кн. - М.: ВЛАДОС, 2003.

12. Лихачев Б. Т. Педагогика. - М.: Юрайт, 2003.

13. Слащев В.А., Исаев И. Ф., Шиянов Е. Н. Общая педагогика. В 2-х кн. М.: ВЛАДОС, 2003.

14. Toxtaxodjaeva M., Nishonova S., Hasanboev J., Madbyarova S.,

15. Kaldibekova A. va boshq. Pedagogika. - Т.: Moliya, 2008.

Izoh: Qo‘shimcha adabiyotlar boshqa ilmiy kutubxonalarda mavjud.

Internet saytlari

1. <http://tdpu.uz>

2. <http://Ziynet.uz>

3. <http://edu.uz>

4. www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O‘z.MK)

5. <http://teoriya.ru>

6. <http://pedlib.ru>

7. [http:// pedagog.uz](http://pedagog.uz)

BAHOLASH MEZONI

I. 5110900-Pedagogika va psixologiya yo‘nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat testatsiyasini yozma shaklda o‘tkazish tartibi va baholash mezon

Bitiruvchi kurs talabarlari Pedagogika nazariyasi va tarixi (umumkasbiy fanlari) Psixologiya nazariyasi va tarixi (umumkasbiy fanlari), Ijtimoiy psixologiya (umumkasbiy fanlari) Pedagogik mahorat (ixtisoslik fanlari) Pedagogik va psixologik fanlarni o‘qitish metodikasi (ixtisoslik fanlari) fanlaridan Davlat attestatsiyasi ko‘p variantli yozma shaklda o‘tkaziladi. “Yozma” variantlarning har bir savol uchun javob 20 ball bilan baholanadi.

Davlat attestatsiyasida har bir yozma javoblar quyidagi mezon asosida baholanadi:

- berilgan savolga to‘g‘ri va to‘liq javob yozilsa, savolning mazmuni, mohiyati to‘g‘ri va izchil yoritilsa, shuningdek, ijodiy yondashilsa, javobda mantiqiy yaxlitlikka erishilsa o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **18 - 20 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga to‘g‘ri javob yozilsa, savolning mazmuni to‘liq yoritilgan bo‘lsa, o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **14 – 17,9 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga og‘zaki javob noto‘g‘ri yoki yuzaki yozilgan bo‘lsa, biroq berilgan savolning mazmuni to‘liq yoritilmagan bo‘lsa, o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **12-13,9 ball** oralig‘ida baholanadi;

- berilgan savolga javob noto‘g‘ri yoki yuzaki javob berilsa, qo‘yilgan masalaning mohiyati mazmuni ochib berilmasa, unda o‘zlashtirish ko‘rsatkichi **0 - 11,9 ball** oralig‘ida

baholanadi. (18-20 ball - a'lo, 14-17,9 ball - yaxshi, 12-13,9 ball - qoniqarli, 0-11,9 ball - qoniqarsiz).

Yakuniy davlat attestatsiya 5 ta savoldan iborat bo'lib, jami 100 ballidan baholanadi va quyidagi jadval yordamida 5 baholikka o'tkaziladi.

Baholashni 5 baholik shkaladan 100 ballik shkalaga o'tkazish jadvali

5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala	5 baholik shkala	100 ballik shkala
5,00 — 4,96	100	4,30 — 4,26	86	3,60 — 3,56	72
4,95 — 4,91	99	4,25 — 4,21	85	3,55 — 3,51	71
4,90 — 4,86	98	4,20 — 4,16	84	3,50 — 3,46	70
4,85 — 4,81	97	4,15 — 4,11	83	3,45 — 3,41	69
4,80 — 4,76	96	4,10 — 4,06	82	3,40 — 3,36	68
4,75 — 4,71	95	4,05 — 4,01	81	3,35 — 3,31	67
4,70 — 4,66	94	4,00 — 3,96	80	3,30 — 3,26	66
4,65 — 4,61	93	3,95 — 3,91	79	3,25 — 3,21	65
4,60 — 4,56	92	3,90 — 3,86	78	3,20 — 3,16	64
4,55 — 4,51	91	3,85 — 3,81	77	3,15 — 3,11	63
4,50 — 4,46	90	3,80 — 3,76	76	3,10 — 3,06	62
4,45 — 4,41	89	3,75 — 3,71	75	3,05 — 3,01	61
4,40 — 4,36	88	3,70 — 3,66	74	3,00	60
4,35 — 4,31	87	3,65 — 3,61	73	3,0 dankam	60 dankam

II. 5110900-Pedagogika va psixologiya yo'nalishi talabalariga mutaxassislik fanlaridan Davlat attestatsiyasi test sinovi shaklida o'tkazish tartibi va baholash mezonlari

Bitiruvchi kurs talabalari Pedagogika nazariyasi va tarixi (umumkasbiy fanlari) Psixologiya nazariyasi va tarixi (umumkasbiy fanlari), Ijtimoiy psixologiya (umumkasbiy fanlari) Pedagogik mahorat (ixtisoslik fanlari) Pedagogik va psixologik fanlarni o'qitish metodikasi (ixtisoslik fanlari) fanlaridan ko'p variantli test sinovi shaklida o'tkazilsa har bir variant 100 ta yoki 50 ta test savollaridan iborat bo'ladi. Olingan ballni yuqoridagi jadval orqali 5 baholik tizimga o'tkaziladi.

Baholash usullari	Test topshiriqlari, yozma ish, tahlil uchun misollar, taqdimotlar
Baholash mezonlari	5 (a'lo) – fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtira olish; – fanga oid ko'rsatkichlarni tahlil qilishda ijodiy fikrlay olish; – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – tahlil natijalari asosida vaziyatga to'g'ri va xolisona baho berish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. 4 (yaxshi) – o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish; – tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish; – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan jarayonlarni jadvallar orqali tahlil etish va tegishli qarorlar qabul qilish. 3 (qoniqarli) – o'rganilayotgan jarayonga ta'sir etuvchi omillarni aniqlash va ularga to'la baho berish; – o'rganilayotgan jarayonlarni analitik jadvallar orqali tahlil etish. – qaror qabul qilish haqida umumiy biliga ega bo'lish 2 (qoniqarsiz) – o'rganilayotgan fanning nazariy va uslubiy asoslarini bilmaslik; o'rganilayotgan fan qonuniyatlarini o'zlashtirishmaslikni bilmaslik

Umumkasbiy va ixtisoslik fanlaridan Davlat attestatsiyasi bo'yicha umumiy o'zlashtirish ko'rsatkichi 2 dan 5 bahogacha baholanadi (5 baho – a'lo, 4 baho – yaxshi, 3 baho – qoniqarli, 2 baho – qoniqarsiz) yoki baholash 100 ballik shkaladan 5 baholik shkalaga o'tkaziladi.

ESLATMA: Yakuniy davlat attestatsiya jarayonida qo'yilgan bahodan norozi bo'lgan bitiruvchilar yakuniy davlat attestatsiyasi ballari e'lon qilingan kundan e'tiboran uch kun muddat ichida appelyatsiya komissiyasiga murojaat qilishga haqli. Yakuniy davlat attestatsiya komissiyasi va talaba o'rtasida baholash ballari bo'yicha yuzaga kelishi mumkin bo'lgan muammolar maxsus appelyatsiya komissiyasi tomonidan ko'rib chiqiladi hamda DAK raisi bilan kelishilgan holda xulosa qilinadi.

